

ΕΡΩΔΙΟΣ

ΕΤΟΣ 2 ΤΕΥΧΟΣ 9

ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ 2002

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ 0,60 €

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

7^{ου} ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

Κάρλας & Σικελιανού τ.κ 41336 Λάρισα

2410- 571737 – 579590 fax 2410-571737

mail @7gym-laris.lar.sch.gr

Ο ΕΡΩΔΙΟΣ ΣΑΣ ΕΥΧΕΤΑΙ!

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΨΙΛΟΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ

ΨΙΛΟΚΟΥΒΕΝΤΕΣ σελίδα 2
ΑΦΙΕΡΩΜΑ σελίδα 3
Παιδί και κάπνισμα
ΕΚΑΡΟΜΕΣ σελίδες 4 & 5
Δέλτα Πηνειού
ΧΕΙΜΩΝΑΣ σελίδα 6
Η πατρίδα μας το χειμώνα
Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ σελίδα 7
Χριστουγεννιάτικη ιστορία
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ σελίδα 8
Ιστορία της γιορτής
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ σελίδα 9
Έθιμα
ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ σελίδα 10
Έθιμα της πατρίδας μας
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ σελίδα 11
και Καλικάντζαροι
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ
Βότανα σελίδα 12
ΒΙΒΛΙΟΡΑΜΑ σελίδα 13
Χριστουγεννιάτικη ιστορία
του Τσαρλς Ντίκενς
ΚΑΛΑΝΤΑ σελίδα 14
από διάφορες περιοχές
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΕΝΤΡΟ
Προέλευση εθίμου σελίδα 15
ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ σελίδα 16
Έθιμα Πρωτοχρονιάς
ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ σελίδα 17
Κάλαντα
Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΠΟΤΕ σελίδα 18
Παλιές Πρωτοχρονιές
ΔΗ-ΒΑΣΙΛΗΣ σελίδα 19
στον κόσμο
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ σελίδα 20
Μέγας Βασίλειος
ΣΥΝΤΑΓΕΣ σελίδα 21
Βασιλόπιτα – Καρυδοκουραμπιέδες
ΘΕΑΤΡΟ σελίδα 22
Το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ σελίδα 23
με τους πρωταγωνιστές
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΓΩΝΙΑ σελίδα 24
Η επιστροφή της Κάρλας
ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΟΥΣΚΑΣ σελίδα 25
Συνέντευξη
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ σελίδα 26
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές
ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ σελίδα 27
Διαβολικά παιχνίδια
ΝΑ ΤΑ ΠΟΥΜΕ: σελίδα 28

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ!!!

Αντίο και...καλώς ήρθατε!!!

Φέτος, μετά από 5 χρόνια το σχολείο μας άλλαξε Διευθυντή. Έτσι την θέση του κ. Γιαννούλα Κωνσταντίνου διαδέχτηκε η κ. Μανδάλη Αλκμήνη.

Η λύπη μας, αλλά παράλληλα και η χαρά μας ήταν μεγάλη, γιατί έφυγε κάποιος πολύ σημαντικός άνθρωπος για το σχολείο μας και επειδή έπρεπε να υποδεχτούμε κάποιον άλλον που έπρεπε να του δείξουμε, ότι επειδή είμαστε σε ένα σχολείο μακριά από το κέντρο της πόλης δεν σημαίνει –όπως μερικοί πιστεύουν –ότι είμαστε και εκτός πραγμάτων!!!

Η αποχώρηση του κ. Γιαννούλα δεν σημαίνει ότι τον ξεχάσαμε, αφού έρχεται στο σχολείο μας πολλές φορές και όπως είδατε έγραψε στο προηγούμενο τεύχος της εφημερίδας μας κάποιο άρθρο. Η αγάπη που έχει εκείνος προς τα πρόσωπά μας και εμείς προς το δικό του νομίζω ότι είναι πολύ σημαντική!!! Εξίσου σημαντική πιστεύω πως είναι η αγάπη μας και για την καινούργια Διευθύντρια!!! Το τυχερό νούμερο 7 τον ακολουθεί αφού από το 7^ο Γυμνάσιο πήγε στο 7^ο Λύκειο.

Κατά την γνώμη μου ο κ. Γιαννούλας έφυγε χωρίς παράπονο αφού πήρε μαζί του και την αγάπη μας, σε αντίθεση με την κ. Μανδάλη που - από ότι είπε στη συγκέντρωση γονέων – το παράπονό της είναι ότι κανένας, είτε από το 15μελές των μαθητών είτε από τους γονείς, δεν της είπε «Καλώς ήρθατε»!

Γι' αυτό το λόγο-με δική μου πρωτοβουλία-λαμβάνω τη τιμή να «Καλωσορίσω την καινούργια μας Διευθύντρια και να της ευχηθώ ότι καλύτερο στο σχολείο μας!!!»

Μπάτζιου Μιράντα

Πράξη... αγάπης

Το 7^ο Γυμνάσιο, αν και πολλοί το θεωρούν υποβαθμισμένο, έκανε μια πολύ όμορφη πράξη, γεμάτη αγάπη, που ξεχειλίζει από τις καρδιές των παιδιών του. Σε ένα παιδί, που η ζωή φέρθηκε σκληρά, θελήσαμε με τη βοήθεια μερικών καθηγητών μας να κάνουμε ένα δώρο, για να του δείξουμε πως δεν τον ξεχάσαμε, επειδή δεν είναι πια μαζί μας. Έτσι, εν όψει Χριστουγέννων και μπροστά σε μια γιορτή αγάπης και καλοσύνης, το σχολείο μας Δε μένει άπραγο και δίνει τη βοήθειά του σ' αυτούς που τη χρειάζονται πραγματικά. Αποδεικνύοντας ότι υπάρχει και..

"κάποιος κόσμος όμορφος, ηθικός,
αγγελικά πλασμένος"

Καρούμπα Αρετή

ΑΦΙΕΡΩΜΑ- ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

χρόνο..

Κάπνισμα: Μία συνήθεια που σκοτώνει σιγά-σιγά χιλιάδες αθώους ανθρώπους κάθε

Ανθρώποι μη ενημερωμένοι πέφτουν σε αυτή την παγίδα χωρίς να μπορούν ποτέ να ξεφύγουν και να αργοπεθαίνουν θέλοντας και μη. Σπουδαίο και βασικό ρόλο πάνω σε αυτό το θέμα δεν έχει άλλος από το νόμιμο πολίτη, που χωρίς να σκέφτεται καθόλου το παιδί του, το εγγόνι του, τον ή την σύζυγό του και γενικά το συνάνθρωπό του, τον παρασύρει σε αυτή τη συνήθεια έμμεσα ή άμεσα. Χρειάζεται αγώνα και προσπάθεια μεγάλη να πετύχουμε να πείσουμε την επόμενη γενιά **ποτέ να μην δοκιμάσει, ούτε για αστεία ούτε για σοβαρά, το κάπνισμα!!!**

Ενημέρωση πρέπει να γίνει από τα παιδικά χρόνια (νηπιαγωγείο) ότι το τσιγάρο είναι ένα φάρμακο για τους καπνιστές (αρρώστους).

Δεν φταίνει αυτοί που καπνίζουν, αλλά οι άλλοι που τους το μάθανε διαφημίζοντάς το, με σκοπό ή χωρίς σκοπό. Μέσα από την τηλεόραση σε πολλά σήριαλ (να μην πω σε όλα) διαφημίζουν το τσιγάρο για το συμφέρον του κράτους ή των καπνοβιομηχανιών χωρίς να σκεφτούν ότι παρασύρουν τα ίδια τους τα παιδιά για να καπνίσουν. Στα ριάλιτι τηλεπαιχνίδια και σε πολλά άλλα έργα θα μπορούσε ο παίχτης ή ο ηθοποιός πρώτα να καπνίσει και μετά να βγει μπροστά στην κάμερα γιατί παρασύρει πολλά παιδιά μ' αυτή την συνήθεια. Τυχαία γέμισαν όλες οι στάσεις αστικών λεωφορείων μέσα στην πόλη από διαφημιστικές φωτισμένες πινακίδες που τραβάνε την προσοχή όλων και περισσότερο των παιδιών; Ορισμένα τραγούδια είναι λες και τα βγάλανε για να μάθουν τον κόσμο να καπνίζει αφού δεν λένε τίποτα άλλο από καπνό και τσιγάρα. Επίσης είναι έγκλημα οι γονείς-καπνιστές να καπνίζουν μέσα στο σπίτι τους και μπροστά στα παιδιά τους γιατί είναι σαν να τα ωθούν για να το κάνουν και αυτά. Να σταματήσουν να μοιράζουν δωρεάν διαφημιστικά τσιγάρα και αναπτήρες στις καφετέριες και οπουδήποτε αλλού. **Το κάπνισμα είναι μια συνήθεια που ποτέ δεν κόβεται!!!**

Βασικός σκοπός μας να είναι ενημερώσουμε τα παιδιά να μην δοκιμάσουν αυτό το δηλητήριο!!! Για παράδειγμα μπορούμε να τους δείξουμε τους τόσους ανθρώπους, που βρίσκονται στις καρδιολογικές και παθολογικές κλινικές και στα νοσοκομεία και η αιτία είναι το κάπνισμα! **Αν το αρχίσεις και μετά από πολύ καιρό αποφασίσεις να το κόψεις θα είναι πολύ αργά!!!**

Ίσως να σας έχω κουράσει αλλά θα μπορούσα να γράψω και τα διπλάσια αλλά το νόημα θα ήταν πάλι το ίδιο:

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΜΙΚΡΗ ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ!!!

- Δεν υπάρχει καπνιστής που να μην θέλει να σταματήσει το κάπνισμα, αλλά του είναι αδύνατο και το κάνει μετά από εντολή ιατρού!
- Δεν υπάρχει γονιός που να μην θέλει να μην καπνίσει το παιδί του!

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ:

- ▶ Μειώνει τη διανοητική αντίληψη
- ▶ Μειώνει την αντοχή στο τρέξιμο και στο κολύμπι
- ▶ Γεμίζει τα πνευμόνια με πίσσα και νικοτίνη
- ▶ Κακοσμία του στόματος –ρούχων
- ▶ Κιτρινίζει τα δόντια μας-τα δάχτυλά μας
- ▶ Μελαγχολεί και στερεί τη διάθεση, το γέλιο και τη χαρά στον άνθρωπο

ΜΕΡΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΚΟΨΟΥΝ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΤΟΣΟ ΒΛΑΒΕΡΗ ΣΥΝΗΘΕΙΑ:

- ◆ Όταν έρχεται η ώρα να το καπνίσουν να το αναβάλουν ή να το καθυστερούν
- ◆ Να μην καπνίζουν όταν πίνουν
- ◆ Να μην καπνίζουν όταν βλέπουν τηλεόραση
- ◆ Να μην καπνίζουν όταν διαβάζουν
- ◆ Να μην καπνίζουν μέσα στο αυτοκίνητο, στο σπίτι και γενικά σε κλειστούς χώρους
- ◆ Όταν το κόψουν με τα αντίστοιχα χρήματα να πάρουν ένα δώρο για τον εαυτό τους
- ◆ Να αποφεύγουν να ακούν τραγούδια ή να βλέπουν έργα που να έχει μέσα κάτι σχετικό με το κάπνισμα
- ◆ Δεν πρέπει να στέλνουν τα παιδιά τους στο περίπτερο να τους πάρουν τσιγάρα
- ◆ Να αποφεύγουν να το διαφημίζουν καπνίζοντάς το

Μπάτζιου Μιράντα Γ2

ΕΚΔΡΟΜΕΣ

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΔΕΛΤΑ ΠΗΝΕΙΟΥ

Στις 10 Απριλίου 2002 οι μαθητές της Α' τάξης του σχολείου μας συνοδευόμενες από τις καθηγήτριες μας κ.κ. Κακάβα Στέλα, Ζαγανά Μαρίζα, Τουρσουνίδου Αναστασία και Σεϊρή Νίκη, ολοκληρώνοντας το πρόγραμμα της ζώνης Καινοτόμων Δράσεων «Απόδημητικά πουλιά» πραγματοποιήσαμε μια επίσκεψη στο Δέλτα του ποταμού Πηνειού.

Ως ξεναγό μας είχαμε τον κ. Χάλμαν παρατηρητή πουλιών, που είναι από την Ολλανδία, αλλά είναι κάτοικος της Ραψάνης εδώ και πολλά χρόνια, τον οποίο και ευχαριστούμε θερμά για την υπέροχη ξενάγησή του στον υδροβιότοπο.

Ξεκινήσαμε πρωί, ο καιρός δεν ήταν πολύ καλός. Λίγο μετά τη γέφυρα των Τεμπών μας περίμενε ο κ. Χάλμαν. Σε λίγα λεπτά κάναμε μια στάση στο φαράγγι Μέγα Λάκα του Κισσάβου, όπου με το τηλεσκόπιο παρατηρήσαμε ένα ζεύγος γυπών σ' ένα βράχο. Ο κ. Χάλμαν μας πληροφόρησε πως τις μέρες που έχει ηλιοφάνεια οι γύπες κάνουν εκδρομές προς τον Όλυμπο για να βρουν τροφή, κυρίως ψοφίμια. Εμείς όμως δεν είμασταν τυχεροί για να δούμε τα αρπακτικά πουλιά να πετούν πιο κοντά μας.

Μας είπε ότι στην περιοχή φωλιάζουν πέντε ζευγάρια αρπακτικών πουλιών και πως υπάρχουν αρκετά φαράγγια και δάση. Ένα από τα δάση λέγεται Φράξος και πήρε το όνομά του από τα δέντρα της περιοχής. Είναι σπάνιο δάσος στην Ελλάδα και εκεί ζει ένα είδος πελαργών ο μαυροπελαργός, που ζει μακριά από τον άνθρωπο, σε αντίθεση με τον πελαργό που γνωρίζουμε, ο

οποίος ζει σε κατοικημένες περιοχές και έχει τις φωλιές του σε ψηλά μέρη, κυρίως σε καμπαναριά εκκλησιών και κολόνες της Δ.Ε.Η και τους οποίους είδαμε στον Παλαιόπυργο.

Οι πελαργοί τρέφονται εκτός από φίδια με αμφίβια που ζουν στους υγρότοπους. Επομένως αν καταστρέψουμε τους υγρότοπους, διαταράσσεται η ισορροπία του οικοσυστήματος και θα εξαφανιστούν μαζί με άλλα είδη φυτών και ζώων και οι πελαργοί.

Ο κ. Χάλμαν μας είπε ότι στα γέρικα δέντρα της περιοχής κάθονται αρπακτικά, όπως ο χρυσογέρακας και ο γύπας, που παρατηρούν από μακριά τα θηράματά τους, ώσπου να βρουν την κατάλληλη ευκαιρία.

Ένα άλλο είδος πουλιού είναι το Κιρκινέζι, το οποίο κινδυνεύει να εξαφανιστεί, άρα πρέπει να το προστατεύσουμε περισσότερο από τα άλλα.

Στη συνέχεια πήγαμε στην παραλία της Κουλούρας, όπου παρατηρήσαμε Γλαρόνια , Πάπιες , Κορμοράνους, Σταχτοτσικνιάδες. Αν και φυσούσε αεράκι ήταν υπέροχα και δε θέλαμε να φύγουμε. Μαζέψαμε κοχύλια από την παραλία και βρήκαμε επίσης και έναν αστερία.

Ο Πηνειός έχει ιδιαίτερη σημασία για τον τόπο μας. Είναι ένας βιότοπος με σπάνια είδη πουλιών και φυτών. Επίσης υπάρχουν και Βίδρες που τρέφονται με ψάρια. Η ύπαρξη της Βίδρας

δείχνει την καθαρότητα ή μη του νερού. Το καλοκαίρι, μας είπε ο κ. Χάλμαν, μπορεί το νερό να μην είναι αρκετό, λόγω της ύδρευσης των χωραφιών στους νομούς Καρδίτσας, Τρικάλων και Λάρισας, αλλά είναι καθαρό, γιατί το νερό που φτάνει στις εκβολές είναι μόνο από τις πηγές των Τεμπών. Οπότε, δεν έχει πολλά σκουπίδια, νιτρικά από τα

Λιπάσματα και φυτοφάρμακα που ρίχνουν οι γεωργοί στα χωράφια τους.

Στη συνέχεια, περάσαμε από τον παραπόταμο του Πηνειού, όπου, προς μεγάλη μας έκπληξη, είδαμε μερικούς κύκνους, τους τελευταίους που ξέμειναν γιατί φέτος η άνοιξη άργησε να έρθει για να καλυτερέψει ο καιρός και να φύγουν προς τα βόρεια.

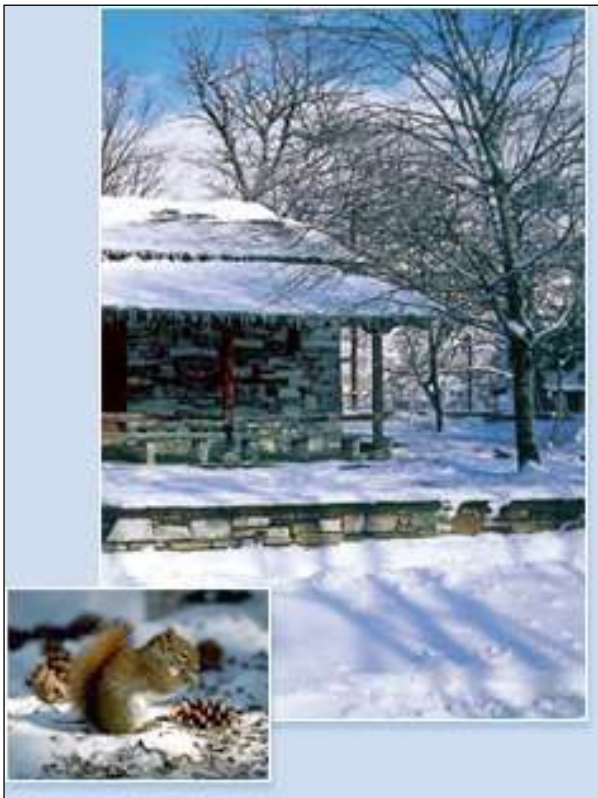

Μετά από μια στάση στον Παλαιόπυργο, το μεσημέρι πήραμε το δρόμο της επιστροφής. Αφήσαμε τον κ. Χάλμαν στη γέφυρα των Τεμπών και εμείς επιστρέψαμε ευχαριστημένοι και γοητευμένοι.

Είναι μια περιοχή απείρου φυσικού κάλους που αξίζει να επισκεφθούν όλα τα σχολεία.

Παναγιώτου Ελένη Β2

ΧΕΙΜΩΝΑΣ στην Ελλάδα

Η Ελλάδα, αυτό το απaráμιλλο κομμάτι γης που είναι προικισμένο με τις πιο υπέροχες ομορφιές της φύσης, είναι επίσης ευλογημένο με ένα θαυμάσιο χειμώνα που συναρπάζει. Η εποχή του χειμώνα διαρκεί περίπου τρεις μήνες και μεταβάλλει ολοκληρωτικά την εμφάνιση του φυσικού τοπίου της χώρας. Κατά τη διάρκεια του χειμώνα, τα ποικιλόμορφα καιρικά φαινόμενα, οι χαμηλές θερμοκρασίες καθώς και το εποχιακό κλίμα, επηρεάζουν το περιβάλλον, δημιουργώντας, την ίδια στιγμή, μία ατμόσφαιρα μελαγχολίας.

Ο πρώτος μήνας της εποχής του χειμώνα είναι ο Δεκέμβριος, κατά τη διάρκεια του οποίου η μέση θερμοκρασία είναι περίπου 15°C και ο Δεκέμβριος είναι ο μήνας κατά τον οποίο τα πρώτα σοβαρά καιρικά φαινόμενα αρχίζουν να πλησιάζουν την ελληνική γη. Οι ακόλουθοι μήνες Ιανουάριος και Φεβρουάριος, μαζί με το Δεκέμβριο, θεωρούνται οι πιο κρύοι μήνες του χρόνου, καθώς η θερμοκρασία πέφτει περίπου στο επίπεδο των 10°C, ειδικά το Φεβρουάριο. Κατά τη διάρκεια της ανεμώδους εποχής του χειμώνα, βαριές βροχοπτώσεις μικρής διάρκειας σε συνδυασμό με χαλάζι και κάποιες φορές χιόνι, είναι τα

βασικά χαρακτηριστικά του καιρού.

Στην καρδιά του χειμώνα, η εμφάνιση της πολυμορφικής φιγούρας του ελληνικού τοπίου υφίσταται μια εμφανή αλλαγή. Ειδικά στις ηπειρωτικές περιοχές της χώρας, κατά τη διάρκεια του χειμώνα, τα αμέτρητα επιβλητικά βουνά γίνονται κάτασπρα λόγω των συνεχών χιονοπτώσεων, ενώ κάποιες φορές τα ποτάμια και οι λίμνες παγώνουν, μοιάζοντας με κρυστάλλινους καθρέφτες. Στη νησιωτική Ελλάδα, οι ποικίλοι άνεμοι παίζουν κρυφτό, ενώ η αναταραγμένη θάλασσα και τα κύματα που σπάνε στην ακτή, δημιουργούν ένα συναρπαστικό τοπίο.

Κατά τη διάρκεια του χειμώνα, ο σκουρόχρωμος ουρανός, τα γκρίζα σύννεφα, τα σοβαρά καιρικά φαινόμενα και το αναζωογονητικό κρύο, που καλύπτουν όλο το εύρος της ελληνικής γης, κάποιες φορές καθιστούν αδύνατο τα ταξίδια, ακόμη και την έξοδο από το σπίτι. Αυτή αποτελεί την ιδανική ευκαιρία για να απολαύσετε τη ζεστασιά του σπιτιού σας, να συγκεντρωθείτε γύρω από το τζάκι ή να καθίσετε αναπαυτικά μπροστά από το παράθυρό σας και να αγναντεύετε την ασυναγώνιστη θέα που δημιουργούν τα καιρικά φαινόμενα το χειμώνα. Ένα γλυκό αίσθημα μελαγχολίας θα πλανάται στον αέρα.

Παρόλα αυτά, ο χειμώνας στην Ελλάδα, παρά το γεγονός ότι κάποιες φορές είναι βαρύς, ειδικά στις ορεινές και ακροβολισμένες περιοχές, θεωρείται σε γενικές γραμμές ήπιος χειμώνας ο οποίος δεν καταστρέφει αλλά αντίθετα ομορφαίνει ακόμη περισσότερο το ελκυστικό τοπίο. Η αζεπέραστη ομορφιά της χειμερινής ελληνικής γης, ειδικά στην ηπειρωτική Ελλάδα που σφύζει από χιονισμένες οροσειρές και κάτασπρες απότομες πλαγιές, αποτελεί το ουσιαστικό θέλγητρο για αυτούς που απολαμβάνουν την ορειβασία, το σκι ή άλλα χειμερινά σπορ. Σε αρκετές περιοχές υπάρχουν οργανωμένα χιονοδρομικά κέντρα και ορειβατικοί σύλλογοι που θα σας δώσουν τη δυνατότητα να εκμεταλλευτείτε το φυσικό χάρισμα της Ελλάδας.

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Κάθε χρόνο τα Χριστιανόπουλα σ' όλον τον κόσμο περιμένουν με ανυπομονησία τα Χριστούγεννα, τα γενέθλια, δηλαδή, του μικρού αγοριού με το όνομα Ιησούς. Γεννήθηκε πριν από δυο χιλιάδες χρόνια και να πώς έχει η ιστορία της γέννησής του:

Πριν από δυο χιλιάδες χρόνια, λοιπόν, ένα κορίτσι που το 'λεγαν Μαρία ζούσε σε μια μικρή πόλη, τη Ναζαρέτ της Παλαιστίνης. Ήταν όλα κανονισμένα να παντρευτεί τον Ιωσήφ, έναν ξυλουργό που ζούσε στην ίδια πόλη. Μια μέρα όμως, καθώς η Μαρία καθόταν μόνη, ένα φως πιο λαμπερό κι από τον ήλιο έπεσε από τον ουρανό πάνω της. Με τρόπο η Μαρία σκέπασε το πρόσωπό της, μα μια φωνή μίλησε απαλά μέσα από φως και την καθησύχασε:

-Μην φοβάσαι, Μαρία, γιατί είσαι η εκλεκτή του Θεού!

Μπροστά της τώρα στεκόταν ο άγγελος Γαβριήλ, ο αγγελιοφόρος του Θεού και να ποιο ήταν το μήνυμά της:

-Πρόσεξε Μαρία. Θα γεννήσεις ένα γιο και θα τον ονομάσεις Ιησού. Θα γίνει ο Σωτήρας και Βασιλιάς του κόσμου για πάντα!

Μ' αυτά τα λόγια ο άγγελος έφυγε και το λαμπερό φως διαλύθηκε. Λίγους μήνες αργότερα, όταν το μωρό της Μαρίας κόντευε να γεννηθεί, βγήκε διάταγμα στη χώρα που ζούσαν. Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας διέταξε όλους τους άντρες να γυρίσουν στο μέρος όπου είχαν γεννηθεί. Ήθελε να τους μετρήσει και να μάθει πόσοι ακριβώς άνθρωποι ζούσαν σ' αυτή τη χώρα.

Ο άντρας της Μαρίας ήταν απόγονος του σπουδαίου βασιλιά Δαβίδ και καταγόταν από την πόλη του προγόνου του, τη Βηθλεέμ. Έτσι αυτός και η γυναίκα του η Μαρία ξεκίνησαν για εκεί. Ένα ταξίδι κουραστικό, γιατί η Βηθλεέμ ήταν αρκετές μέρες μακριά από τη Ναζαρέτ. Τέλος, ένα σούρουπο είδαν τα φώτα της πόλης μπροστά κι ανάσαναν με ανακούφιση. Αλλά σαν έφτασαν στους σκοτεινούς δρόμους της Βηθλεέμ, είδαν ότι είχαν έρθει πάρα πολλοί άνθρωποι εκεί.

-Δεν υπάρχει δωμάτιο!

-Λυπάμαι, δεν έχουμε δωμάτια! Έλεγαν οι άνθρωποι σε κάθε σπίτι και σε κάθε πανδοχείο που σταματούσαν, για να βρουν κάπου να κοιμηθούν.

Το τελευταίο μέρος που πήγαν, ήταν ένα μικρό πανδοχείο στην άκρη της πόλης.

-Δεν υπάρχει δωμάτιο! τους φώναζε ο ξενοδόχος μα ύστερα. Προσέχοντας της εγκυμοσύνη της Μαρίας και καταλαβαίνοντας τη κούρασή της, πρόσθεσε: Αλλά εάν δε σας πειράζει να μείνετε με τα ζώα μου υπάρχει άφθονο και καθαρό άχυρο στο στάβλο πέρα εκεί. Και το βόδι με το γάιδαρο είναι ευγενικά πλάσματα και θα σας κρατήσουν ζεστασιά.

Εκείνη τη νύχτα, μέσα στο στάβλο, γεννήθηκε ο Ιησούς. Κούνια δεν υπήρχε, έτσι, η Μαρία τον τύλιξε στα σπάργανα και τον απόθεσε στο παχνί που ήταν για τα ζώα. Την ίδια αυτή κρύα νύχτα, οι βοσκοί που φύλαγαν τα κοπάδια τους στους λόφους πέρα από την πόλη, είδαν ξαφνικά πάνω από τα κεφάλια τους ο ουρανός να λάμπει και μέσα σ' αστραφτερό φως να εμφανίζεται ένας άγγελος.

-Μη φοβάστε! τους είπε. Σας φέρνω νέα μεγάλης χαράς. Απόψε γεννήθηκε ο Σωτήρας του κόσμου. Πηγαίνετε στη Βηθλεέμ, την πόλη του Δαβίδ, κι εκεί θα βρείτε το μωρό ξαπλωμένο σ' έναν παχνί!

Αμέσως μετά ο αέρας γέμισε με φωνές αγγέλων, που τραγουδούσαν τα πρώτα κάλαντα:

«Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί Γης Ειρήνη!»

Αφησαν ευθύς τα κοπάδια τους κι έτρεξαν κάτω στη βηθλεέμ, όπου βρήκαν τη Μαρία, τον Ιωσήφ και το μωρό να κοιμάται. Γονάτισαν μπρος του και το προσκύνησαν, έπειτα έτρεξαν στη σκοτεινή πόλη κι έλεγαν σ' όποιον συναντούσαν τα θαύματα που είχαν δει.

Μπατάλα Δήμητρα Γ2

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Τα Χριστούγεννα είναι η δεσποτική εορτή της Γέννησης του Ιησού Χριστού, η οποία καθιερώθηκε γενικώς σε ολόκληρη την εκκλησία περί τα μέσα του 14^{ου} αιώνα. Αναφέρεται το 336 μ.Χ. στην Ρώμη και διαδόθηκε ταχύτατα στις εκκλησίες της Δύσης και της Ανατολής. Μέχρι τότε η Γέννηση του Χριστού εορταζόταν μαζί με την Βάπτιση κατά την εορτή των Θεοφανίων (6 Ιανουαρίου). Η Αρμενική εκκλησία δεν δέχθηκε την αλλαγή της ημέρας του εορτασμού και διατήρησε την παλαιότερη αυτή παράδοση μέχρι τους χρόνους του Ιουστινιανού Α.

Η καθιέρωση της νέας ημερομηνίας συνδέεται με τον εορτασμό απ' τους ειδωλολάτρες της Ρώμης της εορτής της Γέννησης του ανίκητου Ηλίου. Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος αναφέρει σε Λόγο του για την εορτή ότι είχε καθιερωθεί προ δέκα ετών στην Αντιόχεια: " ούπω δέκατόν εστιν έτος, εξ ου δήλη και γνώριμος ημίν αύτη η ημέρα γεγένηται". Εν τούτοις, επισημαίνεται και η ταχεία καθιέρωση της μεταξύ των μεγάλων εορτών του Χριστιανισμού. Η προσέλευση των πιστών στη Θεία Κοινωνία συνεπαγόταν ανάλογη νηστεία ολίγων ημερών, ενώ στα μοναστήρια καθιερώθηκε τεσσαρακονθήμερη νηστεία κατά τον 6^ο αιώνα, η οποία κατά τον 12^ο αιώνα εντάχθηκε στις περιόδους νηστείας όλων των χριστιανών της Ανατολής. Κατά τη Θεία Λειτουργία της εορτής τελείται η λειτουργία του Μ. Βασιλείου και ψάλλονται υπέροχοι ύμνοι του Ρωμανού του Μελωδού, του Κοσμά του Μαΐουμά, του Ιωάννη Δαμασκηνού κ.α.

Δαλακούρα Ειρήνη –Καλάτη Χρύσα Γ1

Τσαουσίδης Γιώργος Γ3

Λίγες μέρες πριν τα Χριστούγεννα όλα τα νοικοκυριά στολίζουν το χριστουγεννιάτικο έλατό τους. Το στολίζουν με πολύχρωμες μπάλες, γιρλάντες, αστεράκια, αγγελουδάκια και ότι άλλο μπορεί να φανταστεί το μυαλό του ανθρώπου.

Οι νοικοκυρές εκείνες τις ημέρες φτιάχνουν λογής-λογής γλυκά: κουραμπιέδες, μελομακάρονα και πολλά άλλα καλούδια και τα μοιράζουν στα παιδάκια που τραγουδούν τα κάλαντα.

Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς έρχεται ο γνωστός σε όλα τα παιδάκια Άγιος-Βασίλης. Κατεβαίνει από τις καμινάδες των σπιτιών και καθώς κοιμούνται τα παιδάκια αφήνει τα δώρα τους κάτω από το χριστουγεννιάτικο δέντρο.

Ταυτόχρονα, όλοι περιμένουν την αλλαγή του χρόνου να τη γιορτάσουν, κόβοντας τη συμβολική πρωτοχρονιάτικη πίτα και βρίσκοντας το τυχερό φλουρί.

Σαμαρίνα Μαρία - Παναγιώτου Ελένη Β2

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

Πολλά από τα έθιμα αυτής της γιορτής είναι προχριστιανικά. Από τα Σατουρνάλια επιβίωσε το έθιμο της σφαγής του χοίρου, τα λεγόμενα χοιροσφάγια. Από την ίδια ρωμαϊκή γιορτή προήλθε η συνήθεια να καίνε κεριά και να ανταλλάσσουν δώρα Το χριστουγεννιάτικο δέντρο είναι μια σχετικά καινούργια συνήθεια, η οποία έχει θεωρηθεί Κελτικό υπόλειμμα. Μετά τον 18^ο αιώνα οι Σάξονες πρώτοι χρησιμοποίησαν κισσό και πρίνο. Η αναπαράσταση της φάτνης θεωρήθηκε πως οφείλεται στον Άγιο Φραγκίσκο. Από τον 13^ο αιώνα και μετά απέκτησαν ιδιαίτερη σημασία και διαδόθηκαν τα κάλαντα, που θεωρείται πως έχουν αφετηρία τους τη ρωμαϊκή εποχή.

Από την παραμονή στρώνεται το χριστουγεννιάτικο τραπέζι, στο οποίο τοποθετούν ένα χριστόψωμο, συνήθως ένα πιάτο μέλι και σκορπούν διάφορους καρπούς. Σε πολλά μέρη της Ελλάδας, προτού ξημερώσει, ετοιμάζουν τηγανίτες, που στην Ήπειρο τις ονομάζουν σπάργανα, υπονοώντας, πιθανόν, τα σπάργανα του Χριστού.

Ο ΓΚΙ (Ο ΙΞΟΣ)

Μόνιμο παράσιτο του ελάτου είναι ο ιξός, το τόσο γνωστό σε όλους μας «γκι», το οποίο είναι μια περιζήτητη τροφή για τα γιδοπρόβατα. Εμείς το μεταχειριζόμαστε για χριστουγεννιάτικη διακόσμηση. Το θεωρούμε πως φέρνει γούρι και το κρεμάμε συνήθως στις πόρτες των σπιτιών μας. Οι παραδόσεις με το φιλί κάτω από τον ιξό προέρχονται από το Ρωμαϊκό εορτασμό της Saturnalia και πιστευόταν ότι το φιλί κάτω από τον ιξό προήγαγε τη γονιμότητα.

Σε πολλούς άλλους πολιτισμούς, όπως οι Κέλτες και οι Σκανδιναβοί, πίστευαν ότι ο ιξός είχε μαγικές ιδιότητες. Το γκι, δηλαδή τον ιξό, τον λένε και νεραϊδόξυλο, γιατί στα παλιά χρόνια οι χωρικοί μας πίστευαν πως θεραπεύει τους νεραϊδοπαρμένους.

Οι αρχαίοι Κέλτες, τον ιξό τον θεωρούσαν κι αυτοί ιερό και μαγικό φυτό. Το μοίραζαν στο λαό σε ορισμένες τελετές και οι άνθρωποι το διατηρούσαν σαν φυλαχτό, όπως έχουμε εμείς τα λουλούδια του Επιταφίου ή τα Βάγια και το Βασιλικό του Σταυρού, που μοιράζουν στην εκκλησία.

Κερμελιώτη Άννα Β1

ΤΑ ΛΕΥΚΑ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ (Γερμανικός Θρύλος).

Μια κρύα και χιονισμένη παραμονή Χριστουγέννων στο Μέλανα Δρυμό, το μεγάλο γερμανικό δάσος μια οικογένεια χωρικών καθισμένη στο τραπέζι έπαιρνε το φτωχικό φαγητό της, όταν ξαφνικά ακούστηκε κάτι σαν θρήνος. Στην αρχή νόμισαν πως ήταν ο άνεμος. Αλλά μόλις άκουσαν τον ίδιο ήχο να επαναλαμβάνεται άνοιξαν την

πόρτα και βρήκαν ένα ζητιάνο. Έβαλαν μέσα τον φτωχό άνθρωπο που ήταν μελανιασμένος από το κρύο, τον τύλιξαν με κουβέρτες και μοιράστηκαν μαζί του το φαγητό τους. Σε μια στιγμή οι κουβέρτες έπεσαν αποκαλύπτοντας έναν άνθρωπο ντυμένο με λευκά λαμπερά ρούχα με ένα φωτοστέφανο γύρω από το κεφάλι του. Φανερώνοντας τον εαυτό του ο Μικρός Χριστός έφυγε. Το επόμενο πρωινό, μπροστά στην εξώπορτα στο σημείο που τον είχαν πρωτοδεί βρίσκονταν δύο λευκά χρυσάνθεμα. Στις μέρες μας, πολλοί Γερμανοί φέρνουν λευκά χρυσάνθεμα στα σπίτια τους την παραμονή των Χριστουγέννων, πιστεύοντας ότι με αυτή την πράξη παρέχουν άσυλο στον Μικρό Χριστό.

ΛΑΟΤΡΑΦΙΑ

έθιμα της πατρίδας μας ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΞΥΛΟ (ΕΘΙΜΟ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ)

Στα χωριά της βόρειας Ελλάδας, από τις παραμονές των εορτών ο νοικοκύρης ψάχνει στα χωράφια και διαλέγει το πιο όμορφο, το πιο γερό, το πιο χοντρό ξύλο από πεύκο ή ελιά και το πάει σπίτι του. Αυτό ονομάζεται Χριστόξυλο και είναι το ξύλο που θα καίει για όλο το δωδεκάημερο των εορτών (από τα Χριστούγεννα μέχρι και τα Φώτα) στο τζάκι του σπιτιού. Πριν ο νοικοκύρης φέρει το Χριστόξυλο, κάθε νοικοκυρά φροντίζει να έχει καθαρίσει το σπίτι και με ιδιαίτερη προσοχή το τζάκι, ώστε να μη μείνει ούτε ίχνος από την παλιά στάχτη. Καθαρίζουν ακόμη και την καπνοδόχο, για να μη βρίσκουν πατήματα να κατέβουν οι καλικάντζαροι, τα κακά δαιμόνια, όπως λένε στα παραδοσιακά χριστουγεννιάτικα παραμύθια.

Έτσι το βράδυ της παραμονής των Χριστουγέννων, όταν όλη η οικογένεια θα είναι μαζεμένη γύρω από το τζάκι, ο νοικοκύρης του σπιτιού ανάβει την καινούρια φωτιά και μπαίνει στην πυροστιά το Χριστόξυλο. Ο λαός λέει ότι καθώς καίγεται το Χριστόξυλο, ζεσταίνεται ο Χριστός, εκεί στην κρύα σπηλιά της Βηθλεέμ. Σε κάθε σπιτικό, οι νοικοκυραίοι προσπαθούν το Χριστόξυλο να καίει μέχρι τα Φώτα.

ΤΟ ΕΘΙΜΟ ΤΟΥ ΡΟΔΙΟΥ Η ΓΙΑΤΙ ΣΠΑΜΕ ΤΟ ΡΟΔΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΡΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ (ΕΘΙΜΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟ)

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς, η οικογένεια πηγαίνει στην εκκλησία, ντυμένοι όλοι με τα καλά τους ρούχα για να παρακολουθήσουν τη λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου και να υποδεχτούν το νέο χρόνο, καλό κι ευλογημένο. Ο νοικοκύρης κρατάει στην τσέπη του ένα ρόδι, για να το λειτουργήσει. Γυρνώντας σπίτι, πρέπει να χτυπήσει το κουδούνι της εξώπορτας και να του ανοίξουν, δεν κάνει να ανοίξει ο ίδιος με το κλειδί του. Έτσι θα είναι ο πρώτος που θα μπει στο σπίτι για να κάνει το καλό ποδαρικό, με το ρόδι στο χέρι.

Μπαίνοντας μέσα, με το δεξί ποδάρι, σπάζει το ρόδι πίσω από την εξώπορτα, το ρίχνει δηλαδή κάτω με δύναμη για να σπάσει και να πεταχτούν οι ρώγες του παντού και ταυτόχρονα λέει: "με υγεία, ευτυχία και χαρά το νέο έτος κι όσες ρώγες έχει το ρόδι, τόσες λίρες να έχει η τσέπη μας όλη τη

χρονιά".

Τα παιδιά μαζεμένα γύρω-γύρω κοιτάζουν οι ρώγες να είναι τραγανές και κατακόκκινες. Όσο γερές κι όμορφες είναι οι ρώγες, τόσο χαρούμενες κι ευλογημένες θα είναι οι μέρες που φέρνει μαζί του ο νέος χρόνος.

ΤΟ ΤΑΪΣΜΑ ΤΗΣ ΒΡΥΣΗΣ ...

Στην Κεντρική Ελλάδα τα μεσάνυχτα της παραμονής των Χριστουγέννων γίνεται το "ταΐσμα" της βρύσης. Πηγαίνουν τα μεσάνυχτα ή προς τα χαράματα οι κοπέλες στην πιο κοντινή βρύση και παίρνουν το αμίλητο νερό, αφού αφήσουν προηγουμένως εκεί βούτυρο, τυρί, ή ψημένο σιτάρι ή κλαδί ελιάς". Και λένε:

"Όπως τρέχει το νερό σ' βρυσούλα μ', έτσ' να τρέχ' και το βιο μ'".

Έπειτα ρίχνουν στη στάμνα ένα βατόφυλλο και τρία χαλίκια, "κλέβουν νερό" και γυρίζουν στα σπίτια τους πάλι αμίλητες μέχρι να πουν όλοι από τ' άκραντο νερό. Με το ίδιο νερό ραντίζουν και τις τέσσερις γωνίες του σπιτιού, ενώ σκορπούν στο σπίτι και τα τρία χαλίκια.

Τσαουσίδης Γιώργος Γ3

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ και καλικάντζαροι

Στις 25 Δεκεμβρίου, την άγια αυτήν ημέρα, που με λαχτάρα περιμένουμε κάθε χρόνο, μικροί και μεγάλοι, γιορτάζουμε τα γενέθλια του Χριστού μας. Από το 336 μ.Χ., κάθε χρόνο, στις 25 Δεκεμβρίου, οι χριστιανοί όλου του κόσμου γιορτάζουν την ημέρα που γεννήθηκε στη Βηθλεέμ, ο Χριστός και έδειξε το δρόμο της Αλήθειας και της Αγάπης. Οι πρώτοι χριστιανοί νήστευαν 40 ολόκληρες μέρες και την ημέρα των Χριστουγέννων, βαφτίζονταν και κοινωνούσαν για πρώτη φορά. Έτσι καθιερώθηκε και σ' εμάς να νηστεύουμε 40 μέρες πριν από τα Χριστούγεννα.

Τα έθιμα του εορτασμού των Χριστουγέννων, διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Παντού, όμως ψάλλονται ορισμένες ακολουθίες στις εκκλησίες και χτυπούν χαρμόσυνα οι καμπάνες. Οι καθολικοί φτιάχνουν μια μικρή φάτνη με το Θείο Βρέφος, τον Ιωσήφ, την Παρθένο Μαρία, τους βοσκούς και τους Μάγους. Αλλού τα παιδιά στολίζουν έλατα και κρεμούν τις κάλτσες τους ή βάζουν τα παπούτσια τους στο τζάκι, για να τους τα γεμίσουν οι άγγελοι με δώρα, το βράδυ των Χριστουγέννων. Όπως κι αν γιορτάζονται τα Χριστούγεννα σε κάθε χώρα, πρέπει πάντα να θυμόμαστε όλοι οι χριστιανοί τα λόγια των αγγέλων, που έψαλαν τη βραδιά που γεννιόταν ο Χριστός μας: « Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία»

Σύμφωνα με τη λαϊκή παράδοση, υπήρχαν κάποια όντα, οι καλικάντζαροι, που εμφανίζονταν τις νύχτες του Δωδεκαημέρου (Χριστούγεννα- Πρωτοχρονιά) και λέρωναν τις προμήθειες των νοικοκυραίων, έπιαναν όσους ανθρώπους έβρισκαν έξω από το σπίτι τους και τους ανάγκαζαν να χορέψουν μαζί τους. Έπιαναν τα αβάπτιστα παιδιά, μπαίνοντας στα σπίτι από τις καπνοδόχους. Χάνονταν τα Φώτα, γιατί δεν μπορούσαν να βαστάζουν τη δύναμη του Αγιασμού.

Έρχονταν από τη γης αποκάτω. Όλον τον χρόνο πελεκούν με τα τσεκούρια να κόψουν το δέντρο που βαστάει τη γης, αλλά όταν κοντεύουν να το κόψουν έρχεται ο Χριστός και μονομιάς ξαναγίνεται το δέντρο και τότε τα δαιμόνια χιμούν στη γης επάνω και πειράζουν τους ανθρώπους

Οι καλικάντζαροι είχαν ανθρώπινη μορφή και μακριά νύχια, που δεν τα έκοβαν ποτέ και γενικά ήταν πολύ άσχημοι. Χαρακτηριστική είναι η παλιότερη παράδοση από την Αράχοβα: Κάθε καλικάντζαρος είχε κι από ένα κουσούρι. Άλλοι είναι κουτσοί, άλλοι μονόματοι, μονοπόδαροι, στραβοπόδαροι, στραβοπρόσωποι, στραβομούρηδες, στραβοχέρηδες, ξεπλατισμένοι, τσακισμένοι και όλα τα κουσούρια τα βρίσκεις πάνω τους. Άλλοτε εμφανίζονταν με τράγινα πόδια ή

με τριχωτό όλο το σώμα τους, ή αδύνατοι ή πολύ ψηλοί, φορώντας σιδεροπάπουτσα. Είχαν ακόμα τη δύναμη να μεταμορφώνονται σε διάφορα ζώα ή να παίρνουν τη μορφή άλλων ανθρώπων. Πάντα όμως ήταν πρόσωπα κωμικά στα φερσίματά τους και στην περπατησιά τους. Σύμφωνα με τη λαϊκή πίστη, καλικάντζαρος γινόταν, όποιος γεννιόταν από τα Χριστούγεννα ως του Αγίου Βασιλείου.

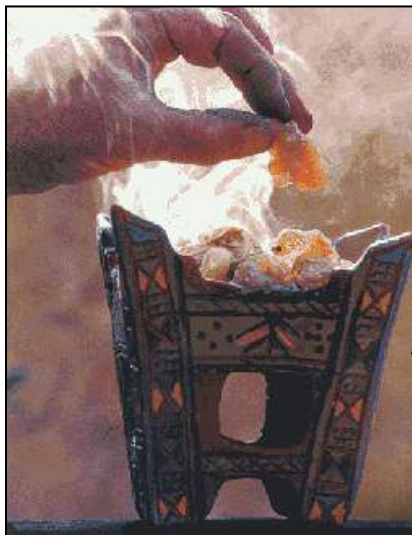
Το κύριο μέσο, για να κρατηθούν οι Καλικάντζαροι μακριά από τα σπίτια των ανθρώπων, είναι η φωτιά, στην οποία η λαϊκή αντίληψη αποδίδει δύναμη αποτρεπτική των δαιμόνων. Γι' αυτό η φωτιά στην εστία καίει μέρα και νύχτα, όλο το Δωδεκάημερο. Την παραμονή των Χριστουγέννων, κάθε νοικοκύρης φέρνει και τοποθετεί στο τζάκι του σπιτιού του ένα χοντρό ξύλο, το οποίο κόβει από δέντρο αγκαθωτό, γιατί το αγκάθι διώχνει τα δαιμόνια Το ξύλο αυτό λέγεται Χριστόξυλο.

Ρουκά Μιχαέλα – Τσιονάρα Όλγα Β2

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

ΚΑΙ ΒΟΤΑΝΑ

Τα βότανα με πολλούς τρόπους είναι συνυφασμένα με την χριστουγεννιάτικη παράδοση. Μερικά απ' αυτά μάλιστα τα γνωρίζουμε από την ίδια την ιστορία της γέννησης του Χριστού όπως αυτή αναφέρεται στην βίβλο. Τη σμύρνα και το λιβάνι δηλαδή, που προσφέρθηκαν από τους μάγους στο Θείο βρέφος. Όπως γνωρίζουμε οι τρεις μάγοι πρόσφεραν στον Χριστό χρυσό, λιβάνι και σμύρνα. Τι είναι όμως το λιβάνι και η σμύρνα; Ας γνωρίσουμε καλύτερα λοιπόν τα πιο γνωστά βότανα των Χριστουγέννων.

ΛΙΒΑΝΙ (BOSWELLIA SACRA)

Το λιβάνι ήταν ένα από τα δώρα των μάγων σύμφωνα με το κατά Ματθαίον ευαγγέλιο. Η παράδοση λέει ότι το λιβάνι δωρίστηκε από τον Βαλτάσαρ, τον μαύρο βασιλιά της Αιθιοπίας ή του Σαβά, εκπληρώνοντας έτσι την προφητεία του Ησαΐα πως χρυσός και λιβάνι θα προσφερθούν από τους ευγενείς προς τιμή του Ουράνιου Βασιλέα. Το λιβάνι ήταν το αγνότερο θυμίαμα. Όταν καιγόταν έβγαζε έναν άσπρο καπνό ο οποίος συμβόλιζε τις προσευχές και τις ευχαριστίες των πιστών που ανέβαιναν στους ουρανούς. Επειδή οι αρχαίοι συχνά έκαιγαν λιβάνι κατά την διάρκεια θρησκευτικών τελετών, αυτό το δώρο συμβολίζει την θυσία, την θεϊκή υπόσταση του Χριστού, την γλυκύτητά Του και τον ιερό Του ρόλο. Είναι επίσης σύμβολο του ιερού ονόματος του Θεού.

Το λιβάνι είναι ρετσίνι με γλυκό άρωμα που προέρχεται από το δέντρο *Boswellia* το οποίο την εποχή της γέννησης του Χριστού φύτρωνε στην Αραβία, την Ινδία και την Αιθιοπία. Το εμπόριο του λιβανιού γνώρισε άνθιση κατά την περίοδο της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Εκείνη την περίοδο το λιβάνι ήταν τόσο πολύτιμο όσο τα κοσμήματα και τα πολύτιμα μέταλλα.

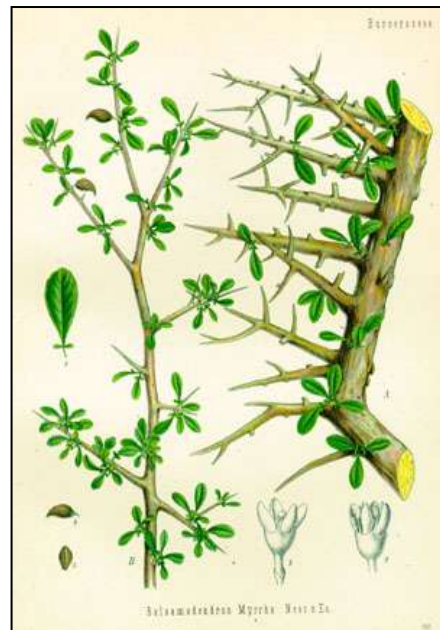

ΣΜΥΡΝΑ (COMMIPHORA MYRRHA)

Η σμύρνα (μύρο) ήταν ένα ακόμη από τα δώρα των μάγων. Ο θρύλος λέει ότι ο Γκάσπαρ έφερε το δώρο της σμύρνας από την Ευρώπη ή την Ταρσό της Κιλικίας και το απόθεσε μπροστά στο Θείο βρέφος. Εξ αιτίας των διαφόρων χρήσεων που είχε η σμύρνα σαν φάρμακο, το δώρο παριστάνει την ανθρώπινη υπόσταση του Χριστού, τον Υποφέροντα Λυτρωτή, τον Μεγάλο Θεραπευτή, και τα Πάθη.

Η σμύρνα είναι ένα αρωματικό ρετσίνι που παράγεται από τις χαρακίες της φλούδας ενός μικρού δέντρου της ερήμου. (Οι χαρακίες θυμίζουν τις πληγές του Χριστού από τους Ρωμαίους στρατιώτες κατά την διάρκεια της σταύρωσης.) Η σμύρνα ήταν ιδιαίτερα πολύτιμη κατά τους βιβλικούς χρόνους και εισαγόταν από την Ινδία και την Αραβία.

Τόλιου Βούλα Γ3

Χριστουγεννιάτικη Ιστορία του Charles Dickens

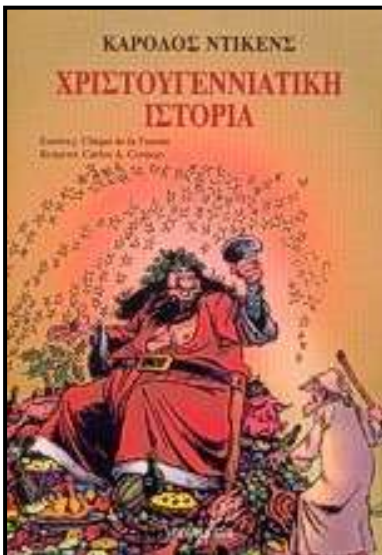
Στην αρχή της Βικτωριανής περιόδου στη Βρετανία, ο εορτασμός των Χριστουγέννων βρισκόταν σε παρακμή. Οι μεσαιωνικές παραδόσεις των Χριστουγέννων που συνδύαζαν την γέννηση του Ιησού με τις αρχαίες Ρωμαϊκές γιορτές Saturnalia για τον θεό της γεωργίας, και του γερμανικού χειμερινού εορτασμού του Yule, αντιμετώπιζονταν με αυξανόμενη καχυποψία από τους Πουριτανούς. Η Βιομηχανική Επανάσταση που βρισκόταν σε πλήρη εξέλιξη την εποχή του Dickens, άφηνε πολύ λίγο χρόνο στους εργάτες για τον εορτασμό των Χριστουγέννων.

Η ρομαντική αναγέννηση των Χριστουγεννιάτικων εθίμων που βίωσαν οι Βικτωριανοί, είχε και άλλους πρωταγωνιστές εκτός του Dickens. Οπρίγκιπας Αλβέρτος ήταν αυτός που εισήγαγε το έθιμο του Χριστουγεννιάτικου Δέντρου από την Γερμανία, όπως και την αναβίωση των Χριστουγεννιάτικων τραγουδιών και καλάντων, αλλά και της ανταλλαγής Χριστουγεννιάτικων καρτών, αφού η πρώτη εμφανίστηκε την δεκαετία του 1840. Όμως, ήταν οι Χριστουγεννιάτικες ιστορίες του Dickens, ιδίως το αριστουργηματικό *A Christmas Carol* (Χριστουγεννιάτικη Ιστορία), του 1843 που αναζωογόνησε την Χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα στη Βρετανία και την Αμερική.

Ο τρόπος που περιέγραφε ο Dickens τις γιορτές ως μια περίοδο όπου όλοι είναι ευγενικοί, καλοί και φιλόανθρωποι και σκέφτονται τον διπλανό τους σαν τον εαυτό τους, ήταν αυτό που ζέστανε περισσότερο τις καρδιές των συμπατριωτών του. Τόσο πολύ συνώνυμο είχε γίνει το όνομα του Dickens με το Χριστουγεννιάτικο πνεύμα που όταν μαθεύτηκε ο θάνατός του το 1870, ένα κοριτσάκι ρώτησε αν αυτό σήμαινε πως θα πεθάνει κι ο Αϊ Βασίλης.

Ο Εμπενέξερ Σκρουτζ είναι ένας τσιγκούνης και μίζερος γέρος που δε νοιάζεται για κανέναν. Οι άνθρωποι γι' αυτόν υπάρχουν μόνο για να δουλεύουν και να του δίνουν χρήματα. Ιδιαίτερως σιχαίνεται τα Χριστούγεννα, τα οποία θεωρεί πως απλώς τον μεγαλώνουν κατά ένα χρόνο χωρίς να τον κάνουν ούτε κατά μια δεκάρα πλουσιότερο. Τον Σκρουτζ επισκέπτεται την παραμονή των Χριστουγέννων, το φάντασμα του πρώην συνεργάτη του Τζέικομπ Μάρλεϊ, που είχε πεθάνει πριν από επτά χρόνια στην περίοδο των Χριστουγέννων. Ο Μάρλεϊ υπήρξε και αυτός τσιγκούνης και μίζερος όπως ο συνεργάτης του, αλλά μετά θάνατον, υποφέρει από τις αμαρτίες του και θέλει να βοηθήσει τον Σκρουτζ να αποφύγει την ίδια κατάληξη. Λέει στον Σκρουτζ πως θα τον επισκεφτούν τρία πνεύματα, των περασμένων, των τωρινών και των μελλοντικών Χριστουγέννων.

Αυτά τα τρία πνεύματα, δείχνουν στον Σκρουτζ τα λάθη του κι ο ίδιος σταδιακά μετανοεί. Το πρωί των Χριστουγέννων, ο Σκρουτζ στέλνει μια γαλοπούλα στον ταλαίπωρο και φτωχό υπάλληλό του Μπομπ Κράτσι, και περνά την ημέρα των Χριστουγέννων παρέα με τον ανιψιό του Φρεντ τον οποίο μέχρι εκείνη τη στιγμή περιφρονούσε. Η καλοσύνη του Σκρουτζ συνεχίζεται και μετά τα Χριστούγεννα, αφού δίνει αύξηση στον Μπομπ και ορκίζεται να βοηθά την οικογένειά του, ιδίως τον μικρό Τιμπου είναι κουντός. Τελικά, ο Σκρουτζ μεταμορφώνεται στον μεγαλύτερο ευεργέτη της πόλης του.

Ο Dickens σταδιακά, δέθηκε πολύ με τους χαρακτήρες της ιστορίας του, στο σημείο να κλαίει, να γελάει και να κλαίει ξανά, όπως έλεγε κι ο ίδιος, γράφοντάς την. Ο Charles Dickens πλήρωσε μόνος του τα έξοδα της έκδοσης του βιβλίου κι επέμεινε σε πολυτελές εξώφυλλο και εικονογράφηση. Εκτός αυτών, πούλησε το βιβλίο σε χαμηλή τιμή για να μπορούν όλοι να το αγοράσουν. Το βιβλίο κυκλοφόρησε την εβδομάδα πριν τα Χριστούγεννα του 1843 κι έγινε αμέσως τεράστια επιτυχία, αν και εξαιτίας του υψηλού κόστους της έκδοσης, τα έσοδα του Dickens ήταν χαμηλότερα από τα αναμενόμενα. Από τότε, το όνομα του Dickens συνδέθηκε για πάντα με τα Χριστούγεννα.

ΚΑΛΑΝΤΑ

Τα Χριστούγεννα πλησιάζουν. Τα έθιμα ξαναγεννιούνται. Τα σπίτια είναι στολισμένα με λαμπιόνια και γιρλάντες. Οι νοικοκυρές φτιάχνουν τα παραδοσιακά γλυκά και οι αναμνήσεις ξαναζωντανεύουν. Ένα από τα έθιμα που τηρείται είναι τα κάλαντα. Όλα τα παιδιά ξεχύνονται στους δρόμους την παραμονή των Χριστουγέννων και ψάλλουν. «Καλήν ημέρα άρχοντες αν είναι ορισμός σας Χριστού τη θεία Γέννηση να πω στ' αρχοντικό σας»

Αυτά τα ευχетικά και εγκωμιαστικά τραγούδια δεν ψάλλονται μόνο την παραμονή των Χριστουγέννων, αλλά και άλλων μεγάλων γιορτών της χριστιανοσύνης (των Θεοφανίων, των Βαΐων κλπ). Τα τραγουδούν συνήθως ομάδες παιδιών, αλλά και μεγάλων καμιά φορά, μ' ένα φαναράκι στο χέρι ή με ραβδιά, με τα οποία χτυπούν τις πόρτες των σπιτιών, κρατώντας караβάκι ή φάτνη, και με τη συνοδεία σιδερένιου τριγώνου, τύμπανου, φουσαρμόνικας ή άλλου μουσικού οργάνου. Στις πόλεις οι οικοδεσπότες δίνουν ένα φιλοδώρημα στα παιδιά, αξίας λίγων ευρώ, ενώ στα χωριά δίνουν αντί για φιλοδώρημα, λίγους ξηρούς καρπούς και διαφόρων ειδών γλυκίσματα.

Τα τραγούδια αυτά παρουσιάζουν από τόπο σε τόπο μεγάλες παραλλαγές, αλλά πάντα έχουν ως κύριο θέμα τους τις γιορτές για τις οποίες τραγουδιούνται. Υπάρχουν πολλών ειδών κάλαντα, όπως τα γνωστά κάλαντα που ψάλλουμε στην περιοχή μας, τα Κυκλαδίτικα κάλαντα, της Αμοργού κ. α.

Το έθιμο αυτό έχει πολύ παλιά καταγωγή. Δυστυχώς στην εποχή μας δεν υπάρχουν τόσα παιδιά που τραγουδούν, όσα υπήρχαν παλιά, και αυτό ίσως επειδή οι γονείς δεν αφήνουν τα παιδιά τους να πάνε να τραγουδήσουν ή επειδή οι ιδιοκτήτες των σπιτιών διώχνουν τα παιδιά κλείνοντας την πόρτα κατάμουτρα. Ένας άλλος λόγος μπορεί να είναι ότι οι πόλεις είναι μεγάλες και τα παιδιά δεν μπορούν να περπατήσουν τόσο πολύ.

Πρέπει όμως, όλα αυτά να αλλάζουν και τα έθιμα να τηρούνται 100%, γιατί η παράδοσή μας στηρίζεται σ' αυτά και δεν πρέπει να χαθεί.

Μακρή Αναστασία Β1

ΚΑΛΑΝΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΓΑΣ

Εβγάτε για να μάθετε το θαύμα που εγίνη
που συγκατέβηκ' ο Χριστός πολλά να υπομείνει.

Και εκατέβη το λοιπόν κάτω στον Ιορδάνη
βουλόμενος να βαπτισθεί από τον Ιωάννη.

-Έλα, ω Ιωάννη μου, έλα να με βαπτίσεις,
στο θαύμα τούτο το φορικό να με υπηρετήσεις.
-Ω Κύριέ μου, δεν μπορώ να γλέπω τη μορφή σου, να
γλέπω την περιστερά ψηλά στην κορυφή σου.

-Ω Κύριέ μου, δεν μπορώ ν' αγγίξω απανωθιό σου,
γιατί η γης κι ο ουρανός είναι στον ορισμό σου.

-Έλα, ω Ιωάννη μου, έλα και μη βραδύνεις,
εις τούτο το μυστήριο ανάδοχος να γίνεις.

Εκεί βαπτίζεται λοιπόν δια να καθαρίσει
την αμαρτία του Αδάμ και να την εξαλείψει.

Δια να σκάσει ο εχθρός ο τρισκαταραμένος,
που πλάνειψε τον άνθρωπο κι έμεινε κολασμένος.

Φαρμακιώτης Θανάσης Β2

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

Στο σπίτι τούτο που 'ρθαμε
του πλουσιονοικοκύρη,
ν' ανοίξουνε οι πόρτες του
να μπει ο πλούτος μέσα.

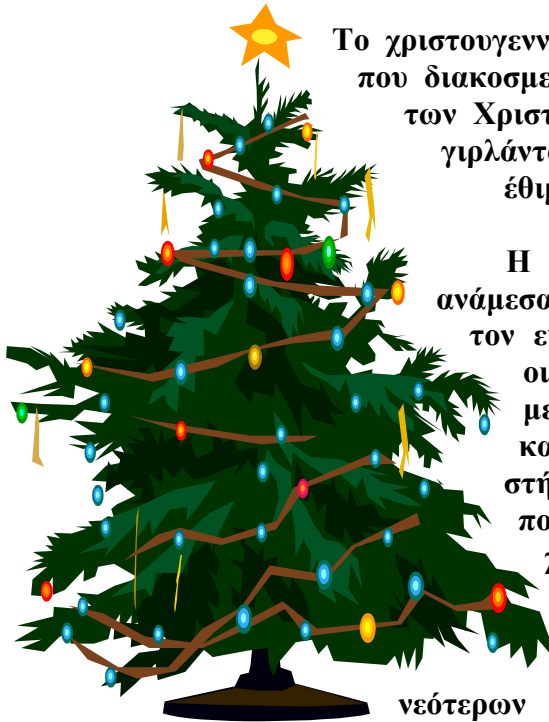
Να μπει ο πλούτος κι η χαρά,
η ποθητή ειρήνη,
για να γεμίσουν τα σταμνιά
μέλι, κρασί και λάδι
κι η σκάφη του ζυμώματος
με φουσκωτό ζυμάρι.

Ο γιος του νοικοκύρη μας
να παντρευτεί μια ωραία
κι η κόρη με τα χέρια της
να υφάνει πανωραία.

Μπατάλα Δήμητρα Γ2

Το χριστουγεννιάτικο δέντρο

Προέλευση του εθίμου

Το χριστουγεννιάτικο δέντρο είναι ένα αειθαλές δέντρο, συνήθως έλατο, που διακοσμείται με φώτα και στολίδια στο πλαίσιο του εορτασμού των Χριστουγέννων. Η χρήση αειθαλούς δέντρου στεφανιού και γιρλάντας ως συμβόλων της αιώνιας ζωής, αποτελούσε αρχαίο έθιμο των Αιγυπτίων, των Κινέζων και των Εβραίων.

Η λατρεία των δέντρων, που ήταν συνηθισμένο φαινόμενο ανάμεσα στους ειδωλολάτρες Ευρωπαίους, επιβίωσε και μετά τον εκχριστιανισμό τους σε διάφορα έθνη. Την Πρωτοχρονιά οι Σκανδιναβοί διακοσμούσαν το σπίτι και τον αχυρώνα με αειθαλή φυτά, για να μην πλησιάζει ο διάβολος, ενώ κατά την διάρκεια των Χριστουγέννων συνήθιζαν να στήνουν ένα δέντρο για τα πουλιά. Τέλος, ένα άλλο έθιμο, που υπήρχε και στην Γερμανία, ήταν η τοποθέτηση ενός χριστουγεννιάτικου δέντρου στην είσοδο ή στο εσωτερικό του σπιτιού κατά την διάρκεια των εορτών του χειμερινού ηλιοστασίου.

Εν τούτοις, το χριστουγεννιάτικο δέντρο των νεότερων χρόνων προέρχεται από τη Δυτική Γερμανία. Σ' ένα λαϊκό μεσαιωνικό δράμα για τον Αδάμ και την Εύα το κυριότερο εξάρτημα του σκηνικού ήταν ένα έλατο διακοσμημένο με μήλα, το οποίο συμβόλιζε τον κήπο της Εδέμ. Οι Γερμανοί έστηναν δέντρο του Παραδείσου μέσα στα σπίτια τους στις 24 Δεκεμβρίου, θρησκευτική γιορτή του Αδάμ και της Εύας. Αρχικά κρεμούσαν πάνω του λεπτά μπισκότα, τα οποία τα οποία αντικαταστάθηκαν αργότερα από μπισκότα σε διάφορα σχήματα. Στην διακόσμηση προσέθεταν συχνά και κεριά, τα οποία συμβόλιζαν τον Χριστό. Στο ίδιο δωμάτιο υπήρχε κατά την περίοδο των Χριστουγέννων και η πυραμίδα των Χριστουγέννων, μια τριγωνική ξύλινη κατασκευή με ράφια, πάνω στην οποία χριστουγεννιάτικα ειδώλια, κλαδιά, κεριά και ένα αστέρι. Τον 16^ο αιώνα είχε ήδη συντελεσθεί η συγχώνευση της πυραμίδας των Χριστουγέννων και του δέντρου του Παραδείσου, από την οποία προήλθε το δέντρο των Χριστουγέννων. Μέχρι τον 18^ο αιώνα το έθιμο του χριστουγεννιάτικου δέντρου είχε διαδοθεί ευρέως στον χώρο των Γερμανών Λουθηρανών, αλλά η παράδοση αυτή απέκτησε βαθιές ρίζες στην Γερμανία μόνο τον επόμενο αιώνα.

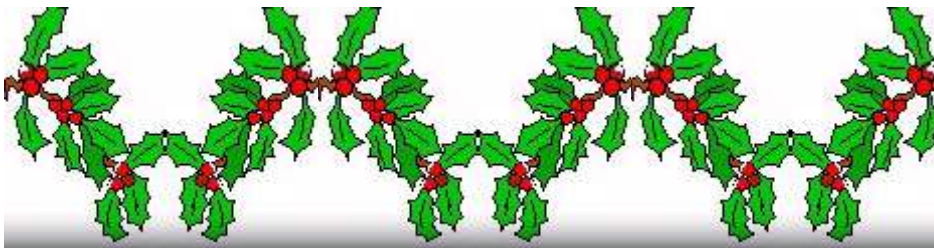
Στην Αγγλία εισήχθη στις αρχές του 19^{ου} αιώνα και ευρύτερα γνωστό στα μέσα της ίδιας εκατονταετίας, χάρη προσπάθειες του Γερμανού πρίγκιπα Αλβέρτου, συζύγου βασίλισσας Βικτορίας. Στο Βικτοριανό δέντρο κρεμούσαν κορδέλες και χάρτινες αλυσίδες διάφορα κεριά, γλυκά και εντυπωσιακά κέικ. Στην Βόρεια Αμερική τα χριστουγεννιάτικα δέντρα εισήχθησαν από τους Γερμανούς αποίκους στις αρχές του 17^{ου} αιώνα και έγιναν ιδιαίτερα δημοφιλή τον 19^ο αιώνα. Εξίσου δημοφιλή ήταν στην Αυστρία, την Ελβετία, την Πολωνία και την Ολλανδία. Κατά τον 19^ο και 20^ο αιώνα οι Αμερικανοί ιεραπόστολοι εισήγαγαν τα χριστουγεννιάτικα δέντρα στην Κίνα και την Ιαπωνία, όπου επικράτησε η διακόσμηση τους με περίπλοκα σχέδια από χαρτί.

Καλάτη Χρύσα - Δαλακούρα Ιωάννα Γ1

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Η πρώτη ημέρα του χρόνου. Είναι μια μέρα χαράς προπάντων για τα παιδιά γιατί περιμένουν τον Άγιο Βασίλη να τους φέρει τα δώρα τους. Σε πόλεις και χωριά παραμονή Πρωτοχρονιάς τα παιδιά πρωί - πρωί τραγουδούν τα πρωτοχρονιάτικα κάλαντα. Οι νοικοκυρές σε κάθε σπίτι ετοιμάζουν κάθε λογών γλυκά (κουραμπιέδες, μελομακάρονα κ.α.) Οι ευχές για καλή χρονιά ανταλλάσσεται παντού χαρούμενα. Στα σπίτια από νωρίς έχουν μαζευτεί συγγενείς και φίλοι από νωρίς στα σπίτια. Οι μεγάλοι παίζουν χαρτιά για το καλό του χρόνου. Όλοι περιμένουν την μεγάλη στιγμή όπου ο παλιός ο χρόνος θα αποχωρίσει και τη θέση του θα την πάρει ο καινούριος. Στις δώδεκα ακριβώς σβήνουν τα φώτα που σημαίνει ότι φεύγει ο παλιός ο χρόνος και με το ξανάναμμα τους έρχεται ο καινούργιος. Όλοι τον υποδέχονται με χαρούμενες ευχές και συγκεντρώνονται στο τραπέζι για να κόψουν την πρωτοχρονιάτικη πίτα βασιλόπιτα όπως λέγεται, η οποία είναι έθιμο της Πρωτοχρονιάς. Αυτή η πίτα που φτιάχνεται από αλεύρι, βούτυρο, ζάχαρη και αυγά. Άλλοι συνηθίζουν την πολιτική πίτα και άλλοι την πίτα κέικ. Μέσα σε αυτή βάζουμε ένα νόμισμα χρυσό, αργυρό ή νικελ ανάλογα με την οικονομική κατάσταση του καθενός. Κόβεται την παραμονή της Πρωτοχρονιάς σε οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον αμέσως μετά τα μεσάνυχτα. Πρώτα ο οικογενειάρχης κόβει το κομμάτι του Χριστού κατόπι του σπιτιού και μετά για τα άτομα που βρίσκονται εκεί. Αυτός που θα του πέσει το φλουρί θεωρείται ο τυχερός αυτού του χρόνου.

ΕΘΙΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

- Ένα παλιό λαϊκό έθιμο της Πρωτοχρονιάς ανοίγουν ανατολικά τα παράθυρα για να μπει ο καινούργιος χρόνος και πρωί - πρωί περιμένουν να πρωτομπεί στο σπίτι με καλό ποδαρικό για να φέρει γούρι.
- Στο Μεσοχώρι τα παλικάρια και οι κοπελίτσες στρώνουν το χορό και η ατμόσφαιρα γεμίζει από τους μελωδικούς ήχους του κλαρίνου και των άλλων οργάνων.
- Τα παιδιά πρωί - πρωί τραγουδούν τα κάλαντα.
- Την παραμονή των Χριστουγέννων οι νοικοκυρές ζυμώνουν Χριστόψωμα όπου πάνω σε αυτά κάνουν διάφορα σχέδια.
- Ακόμα οι νοικοκυρές φτιάχνουν πολλών ειδών γλυκά και μερικές βασιλόπιτα.
- Τα Χριστούγεννα στολίζουμε και τα σπίτια μας με όμορφα στολίδια και με το χριστουγεννιάτικο δέντρο.

Δαλακούρα Ιωάννα Γ1

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

Τα ξημερώματα της ημέρας της πρωτοχρονιάς τα παιδιά ξαναβγαίνουν στους δρόμους της πόλης για να σκορπίσουνε το μήνυμα της πρωτοχρονιάς τραγουδώντας τα κάλαντα. Η νοικοκύρηδες αφού ακούγανε τα κάλαντα ανταμείβανε τα παιδιά για τα χαρούμενα νέα με κάποια χρήματα ή κάποιο γλυκό.

Στα Αϊβαλιώτικα κάλαντα (από το Αϊβαλί), ο Αϊ-Βασίλης δεν είναι γραμματικός, αλλά ξευγολάτης. Αυτή η ιδιότητα του μας οδηγεί ίσως στο ρωμαϊκό θεό Saturnus, που ήταν θεός της σποράς στην πρώιμη ρωμαϊκή εποχή. Η γιορτή του όριζε το τέλος της φθινοπωρινής σποράς.

Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά κι αρχή του Γεναρίου
κι αρχή που βγήκεν ο Χριστός στη γη να περπατήσει.

Εβγήκε και χαιρέτησε όλους τους ξευγολάτες
κι ο πρώτος του χαιρετισμός ήταν άγιος Βασίλης:

- Αγιε Βασίλη, Δέσποτα, καλό ξευγάρι κάνεις.

- Με την ευχή σου, Δέσποτα, καλό κι ευλογημένο.

Στάθηκε και το βλόγησε με το δεξί του χέρι,

Με το δεξί, με το ζερβί, με το μαλαματένιο,

Πάλι το ξαναβλόγησε με το μαργαριταρένιο.

- Θα σε ρωτήσω, Δέσποτα, πόσα πινάκια σπέρνεις;

- Σπέρνω σιτάρι δώδεκα, κριθάρι δεκαπέντε,

Μα κείνο το ζηλέψανε περδίκια και λαγούδια,
παίρνω το ντουφέκι μου και πάω να τα σκοτώσω.

Μήδε περδίκια σκότωσα, μήδε λαγούς επιάσα,

μόν' θέρισα κι αλώνισα όλα τ' αποφαγούδια,

και κάνω χίλια μετρητά και χίλια μετρημένα.

Κι εκεί που τα μετρούσανε, να κι ο Χριστός, κι επέρνα,

κι εκεί που στάθηκε ο Χριστός, χρυσό δεντρί φυτρώθη

κι εκεί που παραστάθηκε χρυσό κυπαρισσάκι.

Στη μέση είχε το Σταυρό, στην άκρη το Βαγγέλιο,

και στα παρακλωνάρια του Αγγέλοι, Αρχαγγέλοι,

και κάτω στη ριζούλα του μια κρυσταλλένια βρύση,

και κατεβαίνει η πέρδικα να βρέχει τα φτερά της,

να ραίνει τον αφέντη μας τον πολυχρονεμένο.

Εσένα πρέπει, αφέντη μου, δαμασκηνό τραπέζι,

όταν ανθεί η δαμασκηλιά ν' ανθεί και το τραπέζι.

και πάλι ξαναπρέπει σου στα πεύκια να καθίσεις,

να κοσκινίσεις το φλωρί, να πέφτει το λογάρι,

και τ' αποκοσκινίδια σου σκλάβους να τ' αγοράζεις.

Πολλά 'παμε τ' αφέντη μας, ας πούμε της κεράς μας:

Κυρά ψηλή, κυρά λιγνή, κυρά καμαροφρύδα,

πήρες τα ρόδα απ' τη ροδιά, τ' ασπράδι από το χιόνι,

πήρες και το ματόφρυδο από το χελιδόνι.

Πολλά 'παμε και της κυράς, ας πούμε και της κόρης:

Κυρά μ' τη δυχατέρα σου γραμματικός τη θέλει,

κι αν είναι και γραμματικός, πολλά προικιά γυρεύει.

Γυρεύει αμπέλια ατρύγητα, χωράφια με τα στάχυα,

γυρεύει και τη Βενετιά μ' όλα της τα καράβια,

γυρεύει και του κυρ Βοριά να τα καλαρμενίζει.

Σαμαρίνα Μαρία – Παναγιώτου Ελένη Β2

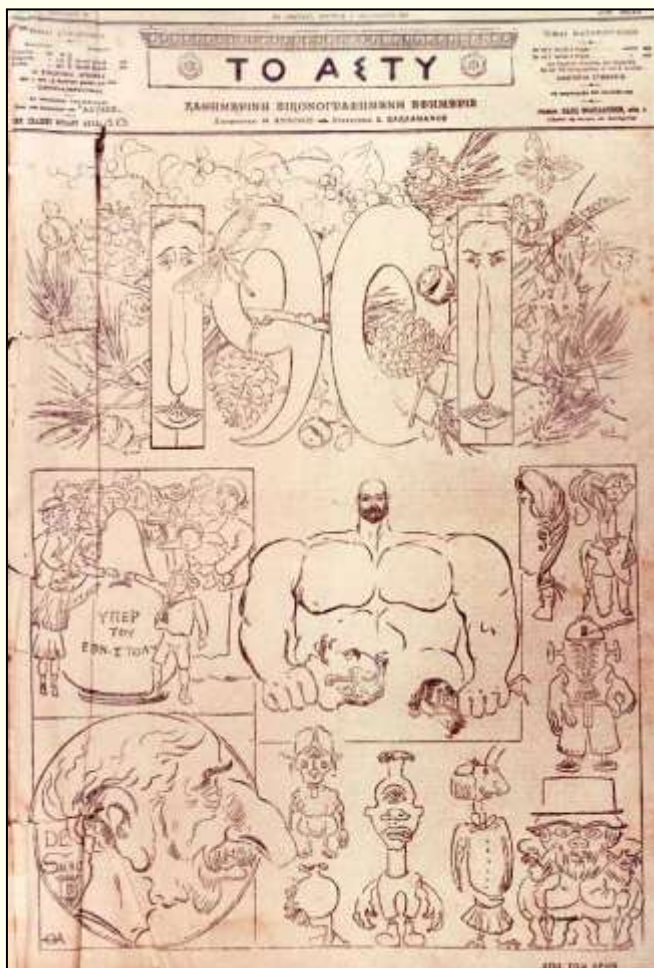
Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΠΟΤΕ...

Πρωτοσέλιδα Πρωτοχρονιάτικων εφημερίδων άλλων εποχών, μας δείχνουν, πως ήταν η Ελλάδα κάποτε...

από την εφημερίδα *Σφαίρα*, η οποία την εποχή εκείνη αγοραζόταν στην τιμή των 5 λεπτών

Πρωτοσέλιδο της εβδομαδιαίας εφημερίδας *Αγών* της 5ης Ιανουαρίου του 1901

Το πρωτοσέλιδο της καθημερινής εικονογραφημένης εφημερίδας *Το Αστυ* την πρώτη μέρα του νέου αιώνα

Λόγω του πολέμου η αργία της Πρωτοχρονιάς του 1941 δεν ίσχυσε. Έτσι, η εφημερίδα *Ακρόπολις* κυκλοφόρησε κανονικά την 1η Ιανουαρίου.

ΑΗ – ΒΑΣΙΛΗΣ στον κόσμο

Το έθιμο της ανταλλαγής δώρων τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά χάνεται στα βάθη των αιώνων. Χρειαζόταν κάποιος που θα προσωποποιούσε αυτή τη γιορτή. Άγιος Βασίλης, Saint Nicholas, Pere Noël είναι οι ονομασίες που του δόθηκαν, με πιο διαδεδομένη του Santa Claus.

Λέγεται μάλιστα πως μέσα από ζωγραφιές και ποιήματα, κυρίως στη Βόρεια Αμερική, ξεκίνησε η γνωστή σε όλο τον κόσμο απεικόνισή του: Ένας ασπρομάλλης παππούς, με κόκκινη φορεσιά και μακριά άσπρη γενειάδα, που κρατάει έναν σάκο με δώρα. Ζει στον Βόρειο Πόλο, σ' ένα τεράστιο εργαστήριο παιχνιδιών μαζί με τους βοηθούς του, τα ξωτικά και έχει ως συντρόφους του 8 ταράνδους που σέρνουν το έλκηθρό του.

Μια άλλη εκδοχή αναφέρει τον Santa Claus ως τον Επίσκοπο Νικόλαο της Σμύρνης. Πλούσιος και φιλόανθρωπος, ο Επίσκοπος Νικόλαος έζησε τον 4ο αιώνα μ.Χ., και συνήθιζε να πετάει δώρα από τα παράθυρα, για να προσφέρει χαρά κυρίως στα φτωχά παιδιά.

Σύμφωνα με την ορθόδοξη εκκλησία, ο Άγιος Βασίλειος, ήταν Ιεράρχης στην Καισαρεία της Καππαδοκίας. Αν και έφυγε από τη ζωή μόλις 49 χρονών, η κοινωνική του προσφορά ήταν αξιότατη.

Η ελληνική παράδοση ακόμη αναφέρει ότι ο *Αϊ-Βασίλης* ήταν ένας πρωτοχρονιάτικος άγιος που μετά τα Χριστούγεννα ξεκινούσε με ένα ραβδί στο χέρι και πρόσφερε στους ανθρώπους κυρίως συμβολικά δώρα, όπως καλή τύχη και ευλογία. Σε πολλά μέρη της Ελλάδας τον αποκαλούν ταξιδιάρη, κουβαλητή της Τύχης και τον θεωρούν επισκέπτη με καλό ποδαρικό. Πάνω από όλα όμως είναι ένας "ανθρώπινος" άγιος που έζησε ανάμεσά μας.

Από όπου και αν προέρχεται ο Άγιος Βασίλης, όπως και αν τον αποκαλούν σε κάθε χώρα και λαό, ο μύθος του παραμένει ισχυρός.

Φέτος, για άλλη μια φορά, θα 'ρθει φορτωμένος δώρα και τα παιδιά θα τρέξουν να τον υποδεχτούν. Ακόμη κι αν εμείς οι μεγαλύτεροι δεν πιστεύουμε πια στον γεράκο με τα άσπρα γένια, ας μην στερήσουμε από τα παιδιά μας αυτό το ταξίδι στο ...όνειρο! Αφήστε τα να γράψουν ένα γράμμα και φροντίστε να πραγματοποιήσετε, όσο μπορείτε καλύτερα, την επιθυμία τους.

Δαλακούρα Ιωάννα Γ1

Η ιστορία της βασιλόπιτας

Η ιστορία της βασιλόπιτας, είναι μια ιστορία που συνέβηκε πριν από εκατοντάδες χρόνια , πριν από 1500 χρόνια περίπου , στην πόλη Καισαρεία της Καππαδοκίας, στη Μικρά Ασία. Ο Μέγας Βασίλειος ήταν δεσπότης της Καισαρείας και ζούσε αρμονικά με τους συνανθρώπους του , με αγάπη , κατανόηση και αλληλοβοήθεια.

Κάποια μέρα όμως , ένας αχόρταγος στρατηγός - τύραννος της περιοχής , ζήτησε να του δοθούν όλοι οι θησαυροί της πόλης της Καισαρείας , αλλιώς θα πολιορκούσε την πόλη για να την κατακτήσει και να την λεηλατήσει. Ο Μέγας Βασίλειος ολόκληρη τη νύχτα προσευχόταν να σώσει ο Θεός την πόλη. Ήμερώσε η νέα μέρα και ο στρατηγός αποφασισμένος με το στρατό του περικύκλωσε αμέσως την Καισαρεία. Μπήκε με την ακολουθία του και ζήτησε να δει το Δεσπότη , ο οποίος βρισκόταν στο ναό και προσευχόταν. Με θράσος και θυμό ο αδίστακτος στρατηγός απαίτησε το χρυσάφι της πόλης καθώς και ότι άλλο πολύτιμο υπήρχε στην πόλη. Ο Μέγας Βασίλειος απάντησε ότι οι άνθρωποι της

πόλης του δεν είχαν τίποτε άλλο πέρα από πείνα και φτώχεια , δεν είχαν να δώσουν τίποτε αξιόλογο στον άρπαγα στρατηγό.

Ο στρατηγός με το που άκουσε αυτά τα λόγια θύμωσε ακόμα περισσότερο και άρχισε να απειλεί τον Μέγα Βασίλειο ότι θα τον εξορίσει πολύ μακριά από την πατρίδα του ή κι ακόμη μπορεί να τον σκοτώσει. Οι χριστιανοί της Καισαρείας αγαπούσαν πολύ το Δεσπότη τους και θέλησαν να τον βοηθήσουν. Μάζεψαν λοιπόν από τα σπίτια τους ότι χρυσαφικά είχαν και του τα πρόσφεραν , ώστε δίνοντάς τα στο σκληρό στρατηγό να σωθούν. Στο μεταξύ ο ανυπόμονος στρατηγός κόντευε να σκάσει από το κακό του. Διέταξε αμέσως το στρατό του να επιτεθεί στο φτωχό λαό της πόλης.

Ο Δεσπότης , ο Μέγας Βασίλειος, που ήθελε να προστατέψει την πόλη του προσευχήθηκε και μετά παρουσίασε στο στρατηγό ότι χρυσαφικά είχε μαζέψει μέσα σε ένα σεντούκι. Τη στιγμή όμως που ο στρατηγός πήγε να ανοίξει το σεντούκι και να αρπάξει τους θησαυρούς , με το που ακούμπησε τα χέρια του πάνω στα χρυσαφικά έγινε το θαύμα! Όλοι οι συγκεντρωμένοι είδαν μια λάμψη και αμέσως μετά έναν λαμπρό καβαλάρη να ορμάει με το στρατό του επάνω στον σκληρό στρατηγό και τους δικούς του. Σε ελάχιστο χρόνο ο κακός στρατηγός και οι δικοί του αφανίστηκαν. Ο λαμπρός καβαλάρης ήταν ο Άγιος Μερκούριος και στρατιώτες του οι άγγελοι.

Έτσι σώθηκε η πόλη της Καισαρείας. Τότε όμως , ο δεσπότης της , ο Μέγας Βασίλειος , βρέθηκε σε δύσκολη θέση! Θα έπρεπε να μοιράσει τα χρυσαφικά στους κατοίκους της πόλης και η μοιρασιά να είναι δίκαιη , δηλαδή να πάρει ο καθένας ό,τι ήταν δικό του. Αυτό ήταν πολύ δύσκολο. Προσευχήθηκε λοιπόν ο Μέγας Βασίλειος και ο Θεός τον φώτισε τι να κάνει. Κάλεσε τους διακόνους και τους βοηθούς του και τους είπε να ζυμώσουν ψωμάκια , όπου μέσα στο καθένα ψωμάκι θα έβαζαν και λίγα χρυσαφικά. Όταν αυτά ετοιμάστηκαν , τα μοίρασε σαν ευλογία στους κατοίκους της πόλης της Καισαρείας. Στην αρχή όλοι παραξενεύτηκαν, μα η έκπληξή τους ήταν ακόμη μεγαλύτερη όταν κάθε οικογένεια έκοβε το ψωμάκι αυτό κι έβρισκε μέσα τα χρυσαφικά της.

Ήταν λοιπόν ένα ξεχωριστό ψωμάκι , η βασιλόπιτα . Έφερνε στους ανθρώπους χαρά κι ευλογία μαζί. Από τότε φτιάχνουμε κι εμείς τη βασιλόπιτα με το φλουρί μέσα, την πρώτη μέρα του χρόνου, τη μέρα του Αγίου Βασιλείου.

Συνταγές

“Κεντήστε” πάνω στο γιορτινό σας τραπέζι
τις πιο ενδιαφέρουσες συνταγές

ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ

ΥΛΙΚΑ

½ κιλό αλεύρι δυνατό
½ κουταλάκι αλάτι
50 γρ μαγιά νωπή ή 2 κουταλιές ξερή
½ κούπα βούτυρο
½ κούπα ζάχαρη
1 κουταλιά ξύσμα πορτοκαλιού
1 κουταλιά ξύσμα λεμονιού
½ κούπα καυτό γάλα
3 αυγά
1 κροκάδι για το άλειμμα

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

- Ανακατέψτε το αλεύρι με το αλάτι.
- Διαλύστε τη μαγιά σε 4 κουταλιές ζεστό νερό (40o C). '
- Ρίξτε 1-2 κουταλιές αλεύρι να γίνει χυλός κι αφήστε να σταθεί 10', ώσπου να κάνει φούσκες.
- Λιώστε το βούτυρο και ζεστάνετέ το καλά. Σε μια λεκάνη ζυμώματος βάλτε τη ζάχαρη και τα μυρωδικά, ρίξτε το καυτό γάλα και ανακατέψτε μ' ένα κουταλάκι.
- Ρίξτε κατόπιν τα αυγά και δουλέψτε το μείγμα με τα δάχτυλα σπάζοντας τα αυγά.
- Ρίξτε μέσα τη φουσκωμένη μαγιά κι αφού δουλέψετε λίγο ακόμα το μείγμα με τα δάχτυλα, χωρίς να το ζυμώνετε, ρίξτε το αλεύρι σε 3 δόσεις και ζυμώστε το ελαφρά, να ενωθεί με τα υπόλοιπα υλικά.
- Ύστερα παίρνοντας το ζεστό βούτυρο με τις χούφτες σας λίγο-λίγο, ρίξτε το επάνω στη ζύμη και διπλώστε την πολλές φορές, χωρίς να τη ζυμώνετε, ώσπου να τελειώσει όλο το βούτυρο. Μην περιμένετε να απορροφηθεί εντελώς. Το βούτυρο απορροφάται, καθώς η ζύμη φουσκώνει.
- Σκεπάστε τη ζύμη και αφήστε την σε ζεστό μέρος, για 1 ώρα περίπου, μέχρι να διπλασιαστεί σε όγκο.
- Πατήστε την να ξεφουσκώσει.
- Πλάστε μια μεγάλη ή πολλές μικρές βασιλόπιτες, όσα και τα άτομα της οικογένειας.
- Σκεπάστε τις κι αφήστε τις να διπλασιαστούν σε όγκο, 30' περίπου.
- Αλείψτε τις με κροκάδι αραιωμένο με λίγο νερό και ψήστε σε φούρνο στους 200o C για 20' περίπου.

ΚΑΡΥΔΟΚΟΥΡΑΜΠΙΕΔΕΣ

ΥΛΙΚΑ

1 ½ φλιτζάνι τσαγιού λάδι
1 ½ φλιτζάνι τσαγιού ΝΕΑ ΦΥΤΙΝΗ
2 κρόκους αυγών
1 φλιτζάνι τσαγιού ζάχαρη άχνη (για ζύμη)
1 ½ φλιτζάνι τσαγιού ζάχαρη άχνη (πασπάλισμα)
1 φλιτζάνι καφέ κονιάκ
1 κουταλάκι γλυκού σόδα
2 βανίλιες
1 κιλό αλεύρι
1 ½ φλιτζάνι τσαγιού καρύδι τριμμένο
½ φλιτζάνι τσαγιού ροδόνερο

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Κτυπάτε στο μπλέντερ τη νέα φυτίνη με τη ζάχαρη. Προσθέτετε τους κρόκους των αυγών και χτυπάτε για 10' της ώρας περίπου. Στη συνέχεια, ρίχνετε το λάδι, το αλεύρι, το κονιάκ, τη σόδα, τη βανίλια και το καρύδι, έως ότου γίνει μαλακή ζύμη. Αφήνετε να ξεκουραστεί λίγο η ζύμη και πλάθετε σε στενόμακρα ή στρογγυλά κομμάτια. Τα βάζετε σε ένα λαδωμένο ταψί και ψήνετε σε μέτριο φούρνο, για 25 - 30' της ώρας. Αφού ψηθούν, τα αποσύρετε από το φούρνο, τα ραντίζετε με ροδόνερο και τα πασπαλίζετε με ζάχαρη άχνη.

Μινέεβ Αρτέμης Γ2

ΘΕΑΤΡΟ – Το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ

Οι μαθητές του 7^{ου} Γυμνασίου είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν ένα πολύ σπουδαίο θεατρικό έργο « ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ ΦΡΑΝΚ » και είναι αποδεδειγμένο ότι έχει μεγάλη επιτυχία γι' αυτό και συνεχίζει να παίζεται και να έχει ανταπόκριση και από μικρούς και από μεγάλους, για δύο συνεχόμενες χρονιές. Το έργο αναφέρεται σε μια σκληρή περίοδο της ιστορίας, όπου οι Εβραίοι δέχονταν μέρα με τη μέρα αλλεπάλληλες επιθέσεις από τους Γερμανούς. Σε αυτή την εποχή, ένα μικρό κορίτσι, η Άννα βίωσε στο πατάρι ενός σπιτιού τη σκληρότητα των Γερμανών, οι οποίοι ήθελαν να εξοντώσουν όλους τους Εβραίους.

Μετά το τέλος της παράστασης πέντε κορίτσια της δημοσιογραφικής ομάδας της εφημερίδας του 7^{ου} Γυμνασίου, πήραμε συνέντευξη από δύο ηθοποιούς του έργου τον Μιχάλη Καλαμπόκη που υποδύοταν τον Peter και την Κωνσταντίνα Τάκαλου που υποδύοταν την Άννα. Οι δυο καλλιτέχνες μας δέχτηκαν πολύ ζεστά και τους ευχαριστούμε πολύ γι' αυτό.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ Μιχάλη Καλαμπόκη « PETER »

1. Για ποιο λόγο επιλέξατε αυτό το έργο :

Το έργο επιλέχτηκε για να περάσει κάποια μηνύματα στο κοινό. Είναι ένα πολύ δύσκολο έργο, του οποίου το περιεχόμενο πρέπει να περάσει σε γενιές, όπως οι δικές σας και οι δικές μας, να συνειδητοποιήσουν ιστορικά κάποια πράγματα εκείνης της εποχής.

2. Είχε ανταπόκριση στα παιδιά που έρχονται να το παρακολουθήσουν;

Ναι, βέβαια βέβαια !!! Έρχονται πάρα πολλά σχολεία πολλά μικρά παιδιά και συγκινούνται και ενδιαφέρονται για το θέμα.

3. Ηθοποιός θέλατε να γίνεται από μικρός;

Πιστεύω ότι όποιον ηθοποιό και να ρωτήσεις θα σου πει πως από μικρός είχε μέσα του το μικρόβιο.

4. Σας αρέσει αυτό που κάνετε;

Πάρα πολύ γι' αυτό και το κάνω, αλλιώς δεν θα το έκανα γιατί είναι πολύ κουραστικό.

5. Ήταν δύσκολος αυτός ο ρόλος για εσάς;

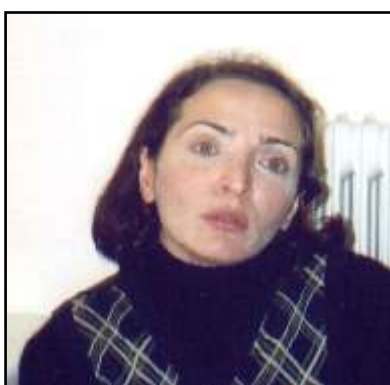
Ήταν αρκετά δύσκολος αυτός ο ρόλος. Ήταν ένα μεγάλο έργο όπως είδατε, όλοι οι ηθοποιοί ήταν όλη την ώρα πάνω στη σκηνή και είναι δύσκολο να προσεγγίσεις κάποιες καταστάσεις, που δεν έχεις ζήσει, γιατί εγώ δεν ζούσα εκείνη την εποχή και έπρεπε να ανταποκριθώ.

6. Δώστε μας μια ευχή για την εφημερίδα και το σχολείο μας

Μια ευχή για την εφημερίδα και το σχολείο σας; Να πηγαίνετε πάντα καλά, να αγαπάτε το θέατρο και να σας δούμε και σας κάποια στιγμή να ασχολείσθε με τα καλλιτεχνικά.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ Κωνσταντίνας Τάκαλου « ANNA »

1. Ήταν δύσκολος για σας ο ρόλος;

Ναι ήταν πάρα πολύ δύσκολος. Καταρχήν είναι ένα πολύ σπουδαίο έργο. Είχα διαβάσει το βιβλίο και ήμουν κάπως συγκινησιακά φορτισμένη γιατί ήξερα κάποια πράγματα για την Αννούλα. Ήταν ακόμα δύσκολο γιατί εγώ είμαι μια κοπέλα αρκετά μεγάλη, σε σχέση με το δεκατριάχρονο κορίτσι. Έτσι έπρεπε να μπω στην ψυχολογία και στην σκέψη ενός παιδιού, στο πώς αντιλαμβάνεται τα πράγματα ένα παιδί, πως περνάει από το πρώτο μέρος στο δεύτερο και στην εφηβεία της, που είναι ένα δύσκολο κομμάτι όλων των κοριτσιών και των αγοριών. Αυτή η εφηβεία περνάει σε ένα χώρο, όπου η Άννα είναι απομακρυσμένη από όλο τον κόσμο και με τους μόνους που έχει συναναστραφεί από κοντά στην ηλικία της είναι ο Πέτερ και η Μαργκώ.

Με την Μαργκώ δεν έχει καμία επικοινωνία. Πλήττει, βαριέται και δεν μπορεί να παίξει. Φανταστείτε ότι ήταν κλεισμένη μέσα για δύο ολόκληρα χρόνια. Δύο ολόκληρα χρόνια τρελαίνεσαι, όσο και να διαβάσεις ότι και να κάνεις. Βεβαίως σπάζουν τα νεύρα ολονών και βεβαίως αυτή η αντίδραση, που δημιουργείται εκεί μέσα, βγάζει και ακραίες καταστάσεις και από τους μικρούς και από τους μεγάλους.

2. Πως νιώθετε όταν ανεβαίνετε στη σκηνή και ποιο είναι το συναίσθημα σας;

Υπάρχει μια προετοιμασία στο καμαρίνι, δηλαδή δεν ανεβαίνεις στη σκηνή και παίζεις κατευθείαν. Βεβαίως όσο περνάει ο καιρός το συνηθίζεις, δηλαδή τώρα είναι ένα κομμάτι από 'μένα, δεν είναι ένα κομμάτι ξένο, αλλά ηρεμώ αρκετή ώρα πριν να αδειάσω απ' αυτά που σκέφτομαι απ' αυτά που σκέφτεται η Κων/να, από ένα μπλοκάρισμα στο δρόμο, από μια σύγχυση που μπορεί να έχω. Να φύγουν όλα, ν' αδειάσω από αυτά που μπορεί να 'χω και να μπω σιγά - σιγά στη σκηνή. Όσο προχωράει η ώρα στη σκηνή, μπαίνεις και πιο βαθιά στο ρόλο.

3. Λένε πως το χειροκρότημα είναι η τροφή του καλλιτέχνη. Τι νομίζετε εσείς γι αυτό;

Η επιβεβαίωση είναι ν' αρέσει η παράσταση. Μπορεί να μην χειροκροτήσεις γιατί μπορεί να είσαι συγκινημένος. Όχι δεν νομίζω γιατί χαίρεσαι όταν αρέσει η παράσταση.

4. Το νιώθετε εσείς αυτό;

Βεβαίως και το νιώθουμε. Όταν φέτος η "Άννα Φρανκ" πάει για δεύτερη χρονιά και αρέσει πάρα πολύ, χαίρεσαι και εσύ, γιατί ο κόπος σου δεν πάει χαμένος. Υπάρχει ανταπόκριση όταν μου λένε πράγματα για το χιούμορ του έργου, για τη συγκίνηση του έργου. Αυτό είναι το πιο σημαντικό για το θέατρο. Γιατί εμείς οι ηθοποιοί δεν μπορούμε να παίζουμε σε άδειο χώρο, δεν υπάρχει Θέατρο χωρίς κοινό.

5. Τι θα συμβουλευάτε στα παιδιά που θέλουν να ακολουθήσουν το επάγγελμά σας;

Οτιδήποτε κάνεις στη ζωή σου γίνεται με ιδιαίτερο κόπο. Αυτό που έχω να συστήσω στα παιδιά της ηλικίας σας είναι το διάβασμα, λίγο τηλεόραση και πολύ θέατρο και να παίζετε, γιατί το θέατρο είναι ένα παιχνίδι, τίποτα παραπάνω απ' αυτό. Αυτή την παρατεταμένη εφηβεία που έχουμε και μας δίνεται η δυνατότητα να παίζουμε, εσείς την έχετε σαν χαρακτηριστικό αυτής της ηλικίας. Γι' αυτό λοιπόν πάρα πολύ παιχνίδι, όχι πολύ σκέψη και λιγότερο τηλεόραση, γιατί τα παιδιά βλέπουν πάρα πολύ τηλεόραση και αυτό είναι κακό, δηλαδή τα περισσότερα παιδάκια που έρχονται εδώ θέλουν να γίνουν ηθοποιοί από την τηλεόραση και όχι γιατί τους άρεσε η Κωνσταντίνα, δηλαδή εγώ, στο θέατρο και αυτό είναι λίγο κακό. Λοιπόν εγώ προτείνω να πάτε θέατρο, να διαβάσετε και να παίζετε όσο γίνεται περισσότερο.

Ευχαριστούμε πολύ.

Και εγώ ευχαριστώ και μπράβο σας που έχετε τέτοιες αγωνίες και ενδιαφέρεστε, γιατί αυτό είναι πάρα πολύ σπάνιο. Από όσα σχολεία έχουν έρθει, πρώτη φορά βλέπω να βγάζουν έντυπο και να νοιάζονται τόσο για εμάς. Σας εύχομαι λοιπόν να ακολουθήσετε το δρόμο του ηθοποιού. Είναι μία καλλιτεχνική δουλειά και πάρα πολύ αξιόλογη. Δεν είναι ένα απλό επάγγελμα, βγαίνει μέσα από την ψυχή σου. Γι' αυτό αν βγει κάτι τέτοιο από την ψυχή σας, να μην το αφήσετε να χαθεί.

**Η Δημοσιογραφική Ομάδα με τους ηθοποιούς της παράστασης: ΜΙΧΟΛΙΤΣΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΔΑΛΑΚΟΥΡΑ ΙΩΑΝΝΑ - ΜΠΑΤΑΛΑ ΔΗΜΗΤΡΑ - ΚΑΡΟΥΜΠΙΑ ΑΡΕΤΗ -ΚΑΛΑΤΗ ΧΡΥΣΑ**

Η επιστροφή της Κάρλας

του Γιάννη Ρούσκα

Παρουσίαση του βιβλίου στα παιδιά της περιβαλλοντικής ομάδας που έχουν το πρόγραμμα : **Η Κάρλα που χάθηκε ...Θα ξαναζήσει ;**

Την Παρασκευή 22-11-2002 δεχτήκαμε στο σχολείο μας τον κ. Ρούσκα ο οποίος την προηγούμενη ημέρα είχε παρουσιάσει στο Χατζηγιάννειο Πνευματικό κέντρο της Λάρισας το βιβλίο του για το περιβάλλον και συγκεκριμένα για τη λίμνη Κάρλα η οποία είναι και το θέμα της περιβαλλοντικής ομάδας της Β' Τάξης .Μας ενημέρωσε για το θέμα μας και μας έλυσε τις απορίες .

Η Κάρλα που στα αρχαία χρόνια ονομαζόταν **Βοιβής** πήρε το όνομά της το σημερινό στα κλασικά χρόνια . Τότε το βάθος της λίμνης ήταν από 3 ως 5 μέτρα και είχε πλούσια ζωή . Εκεί ζούσαν πολλά ψάρια και πουλιά . Ο αριθμός των ειδών των πουλιών που μπορούσες να βρεις εκεί έφτανε τα 175 εκ των οποίων τα περισσότερα ήταν ενδημικά, δηλαδή ζούσαν εκεί όλο το χρόνο . Πριν την αποξήρανσή της ήταν τόπος αλιείας και κυνηγιού . Όλα αυτά όμως έγιναν παρελθόν το 1960 λόγω του ότι άρχισε η αποξήρανσή της . Αυτή η ενέργεια επηρέασε πολύ το περιβάλλον αλλά και τους ανθρώπους που ζούσαν εκεί, παρόλο που πολλή μεγάλη έκταση γης έμεινε διαθέσιμη στους γεωργούς .

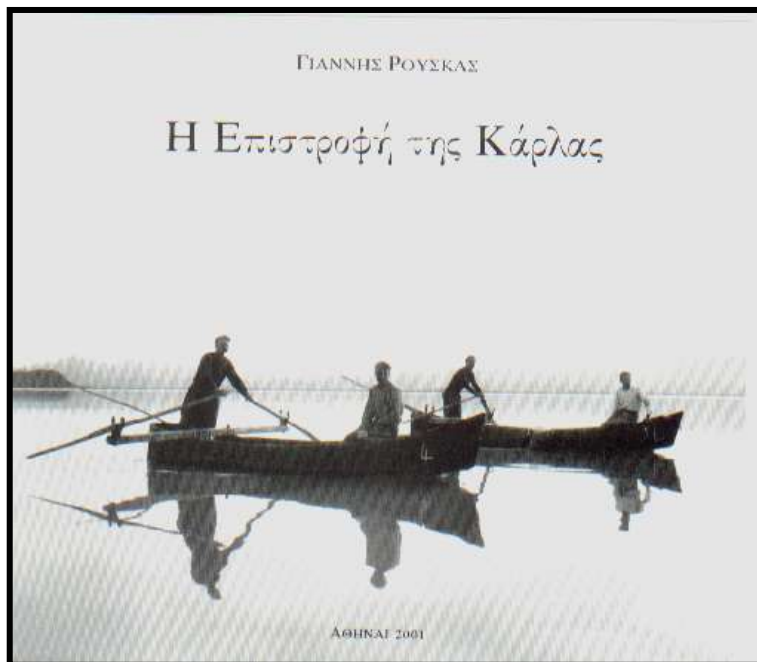
Φωτογραφία: Δημήτρης Λέτσιος

για να μεταφέρουν το νερό στη λίμνη .

Στο τέλος ο κ. Ρούσκας μας διηγήθηκε ένα μύθο για τη λίμνη . Παλιά , επειδή οι κάτοικοι που ζούσαν εκεί, άκουγαν τα βράδια ένα θόρυβο εκκωφαντικό από τον πυθμένα της λίμνης , νόμιζαν ότι υπήρχε εκεί ένα θηρίο . Κάποιο βράδυ πήραν τις βάρκες και μπήκαν στη λίμνη με στόχο να σκοτώσουν το θηρίο . Όμως δεν το βρήκαν γιατί δεν υπήρχε . Μετά από χρόνια οι γεωλόγοι ανακάλυψαν ότι κάτω από την Κάρλα υπήρχε μια άλλη λίμνη που δημιουργούσε αυτούς τους ανεξήγητους θορύβους .

Οι πληροφορίες που μας έδωσε ο κ. Ρούσκας ήτα πολύ χρήσιμες και τον ευχαριστούμε πολύ που δώρισε το βιβλίο του στη βιβλιοθήκη του σχολείου μας. Θα χαρούμε πολύ να μας ξαναεπισκεφτεί .

Γκουγκουλή Ιωάννα - Μακρή Αναστασία - Ρουκά Μιχαέλα - Τσιονάρα Όλγα - Β' Τάξη
(υπό την επίβλεψη της κ. Τουρσουνίδου Αναστασίας)

Τα τελευταία χρόνια αποφάσισαν να ξαναφτιάξουν τη λίμνη . Έτσι άρχισαν να γίνονται τεχνικά έργα για την αποκατάσταση της λίμνης . Αυτή τη φορά το μέγεθός της θα είναι μικρότερο από ότι ήταν και θα περιλαμβάνει τα χωριά Κανάλια , Ριζόμυλο , Στεφανοβίκιο και Αρμένιο . Για αρχή έχουν γίνει έξω από το χωριό Καλαμάκι ταμιευτήρες νερού και έχει φτιαχτεί ένα φράγμα που συγκεντρώνεται νερό. Αλλά και πάλι η απληστία των ανθρώπων καταστρέφει ότι φτιάχτηκε και αυτό γιατί οι γεωργοί αντλούν από τους ταμιευτήρες νερό περισσότερο από ότι πρέπει για να ποτίσουν τα χωράφια τους . Όλα αυτά όμως δεν εμπόδισαν να ξαναεμφανιστεί εκεί ζωή . Πολλά πουλιά έχουν κάνει το σπίτι τους στη λίμνη αλλά και φυτά έχουν φυτρώσει λόγω του εύφορου εδάφους .

Το πότε θα ξανασυσταθεί η λίμνη είναι άγνωστο . Αυτό εξαρτάται α) από το νερό που θα συγκεντρωθεί το χειμώνα β) από την ποσότητα του νερού που θα πέσει από το Μαυροβούνιο και γ) τα ρυάκια που θα σχηματιστούν

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ - Γιάννης Ρούσκας

Μετά από πρόσκληση που μας δόθηκε για την Πέμπτη 21 Νοεμβρίου και ώρα 7:00 μ.μ. στο Χατζηγιάννειο, παρακολουθήσαμε την παρουσίαση του βιβλίου «Η επιστροφή της Κάρλας» του Γιάννη Ρούσκα. Η παρουσίαση του βιβλίου έγινε από τον εκδότη του Θεσσαλικού ημερολογίου Κώστα Σπανό. Ο αρχαιολόγος Γιώργος Τουφεξής έκανε ιστορική αναδρομή στη Βοιηίδα (Κάρλα) της νεολιθικής εποχής και ο Γιάννης Ρούσκας αναφέρθηκε στη συγγραφή και έκδοση του βιβλίου του. Την Παρασκευή 22 Νοεμβρίου, αφού μας έκανε την τιμή να παραβρεθεί στο σχολείο μας, μας αφιέρωσε λίγο χρόνο για να του πάρουμε μια μικρή συνέντευξη.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Η Δημοσιογραφική Ομάδα [Μπατάλα Δήμητρα
Μπατάλα Εύη - Μπάνου Ρούλα] με τον συγγραφέα
και την κ. Τουρσουνίδου

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Γιατί ασχοληθήκατε ειδικά με τη λίμνη Κάρλα;

Κ.ΡΟΥΣΚΑΣ: Δεν ασχολήθηκα ειδικά μόνο με τη λίμνη Κάρλα. Συγκεκριμένα έχω ασχοληθεί με όλες τις λίμνες της Ελλάδος, γιατί έχω το μικρόβιο να ασχολούμαι με θέματα που έχουν σχέση με το νερό.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ήταν δύσκολη η έρευνα και η συγγραφή ενός τέτοιου βιβλίου;

Κ.ΡΟΥΣΚΑΣ: Όταν αποφασίζεις να γράψεις ένα βιβλίο φυσικά και υπάρχουν δυσκολίες, αλλά αν έχεις υπομονή και επιμονή όλα ξεπερνιούνται.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Από πού εμπνευστήκατε για τη συγγραφή αυτού του βιβλίου;

Κ.ΡΟΥΣΚΑΣ: Από μεγάλο αριθμό πηγών και βοηθημάτων της μελέτης. (και μας παρέπεμψε στις τελευταίες σελίδες του βιβλίου του «Παραπομπές»)

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Έχετε γράψει άλλα βιβλία;

Κ.ΡΟΥΣΚΑΣ: Ναι, έχω γράψει αρκετά. Συγκεκριμένα «Η επιστροφή της Κάρλας» είναι το 13^ο βιβλίο μου.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Έχετε σκοπό να γράψετε κάτι στο απώτερο μέλλον;

Κ.ΡΟΥΣΚΑΣ: Φυσικά. Ετοιμάζω ένα βιβλίο για τον Πηνειό.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Είχατε από μικρός το μικρόβιο για το γραπτό λόγο;

Κ.ΡΟΥΣΚΑΣ: Ναι, από την Β' Δημοτικού έγραφα και εγώ μια εφημερίδα σαν τη δικιά σας, με τη διαφορά ότι εκείνη ήταν λιτή και γραμμένη με το χέρι.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Στην δεύτερη σελίδα κάνετε αναφορά δύο ονομάτων. Θέλετε να μας πείτε ποια είναι αυτά;

Κ.ΡΟΥΣΚΑΣ: Τα ονόματα αυτά (Εφη και Δημήτρης) είναι τα παιδιά μου στα οποία είναι αφιερωμένο το βιβλίο μου.

Του δώσαμε την εφημερίδα μας, τον ευχαριστήσαμε για τη συνέντευξη που μας έδωσε και αυτός με τη σειρά του μας ευχαρίστησε για την εφημερίδα και μας ευχήθηκε καλή συνέχεια στην έκδοση της.

BIBLIA TOY GIANNH ROUSKA

ΛΙΜΝΕΣ-ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

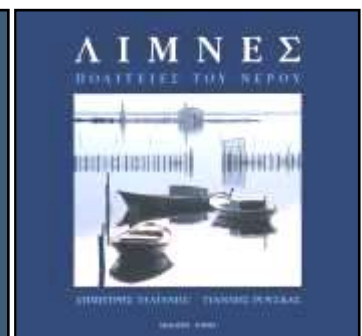
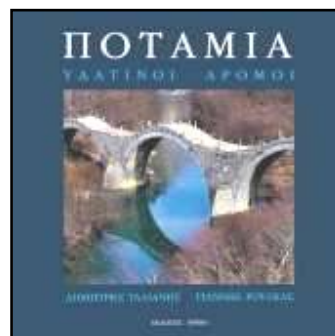
Μια άλλη Ελλάδα, η Ελλάδα των λιμνών, μαγική και ανεξερεύνητη. Το αντίκρισμα της Ελλάδας αυτής ταξιδεύει το βλέμμα και ελευθερώνει τις αισθήσεις σε κόσμους απaráμιλλης ομορφιάς.

ΠΟΤΑΜΙΑ – ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

Έβρος, Νέστος, Στρυμόνας, Αλιάκμονας, Αξιός, Βενέτικος, Αώος, Βοϊδομάτης, Καλαμάς, Αχέροντας, Λούρος, Αραχθός, Αχελώος, Εύηνος, Σπερχειός, Πηνειός, Αλφειός, Ευρώτας...

Ποτάμια-πηγές ζωής, ποτάμια-θεοί, υδάτινοι δρόμοι, ποτάμια που κυλούν μέσα από ψηλά βουνά, ήρεμες πεδιάδες, παραποτάμια δάση, πόλεις.

Τα ακολουθούμε στη διαδρομή τους από τις πηγές έως τις εκβολές.

Το πρώτο αντικείμενο το οποίο είναι στις καρδιές όλων των παιδιών και όχι μόνο αλλά και μερικών μεγάλων είναι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής. Η διαφορά του σημερινού υπολογιστή με τον υπολογιστή πριν από δεκαετίες είναι τεράστια.

Οι πρώτοι υπολογιστές ήταν πολύ μεγάλοι και χρησιμοποιούνταν μόνο από επιστήμονες σε αντίθεση με σήμερα που είναι αρκετά μικροί και βρίσκονται σε κάθε σπίτι, γραφείο και γενικά οπουδήποτε υπάρχει άνθρωπος. Οι σημερινοί υπολογιστές μας δίνουν τη δυνατότητα να κάνουμε οποιαδήποτε εργασία θέλουμε: να γράψουμε, να σχεδιάσουμε, να παίξουμε ή ότι άλλο χρειαστούμε. Για να μάθει κανείς να τον χειρίζεται είναι εύκολο αφού οι κινήσεις για τα πιο σημαντικά πράγματα είναι απλές. Για αυτό και έχουν μάθει να τον χειρίζονται από παιδιά ηλικίας 9-10 χρονών μέχρι και άτομα

μέσης ηλικίας.

Επίσης τώρα με το Διαδίκτυο (Internet) υπάρχουν έφηβοι που περνάν ώρες μπροστά στον υπολογιστή με αποτέλεσμα να υπάρχουν προβλήματα με τα μάτια τους ή ακόμα οι γονείς τους να τους φωνάζουν για τις πολλές ώρες και αυτοί από πείσμα μετά να κάθονται περισσότερο!!! Σε αυτό το θέμα οι γονείς μας έχουν και δίκιο γιατί πρώτον ανησυχούν για εμάς και δεύτερον γιατί στο Internet υπάρχουν και ακατάλληλες ιστοσελίδες. Επιπλέον κάτι άλλο που νομίζω ότι είναι σωστό είναι, ότι μόνο τον πρώτο καιρό που έχουν τον υπολογιστή τα παιδιά είναι κολλημένα μαζί του, όταν περάσει λίγος καιρός θα τον χρησιμοποιούνε μόνο όταν τον χρειάζονται για κάποια εργασία ή στον ελεύθερο χρόνο τους να παίξουν κάποιο παιχνίδι.

Εκτός από τα προβλήματα που προανέφερα υπάρχουν και πλεονεκτήματα όπως για παράδειγμα ότι τα παιδιά μπορούν να διαβάσουν με αυτόν ή ότι μέσω του Διαδικτύου να μάθουν αρκετά πράγματα μέχρι και Ιστορικά.

Ο Υπολογιστής είναι ένα πολύ χρήσιμο πράγμα για όλους τους ανθρώπους όλων των ηλικιών αρκεί μόνο να τον χρησιμοποιούμε σωστά!!!

Μπάτζιου Μιράντα Γ2

Το παιδί, το pc και οι κίνδυνοι

Το ερώτημα για το αν η ύπαρξη του υπολογιστή στο σπίτι κάνει καλό στην ανατροφή και την πρόοδο των παιδιών είναι κάτι που βασανίζει τους γονείς σήμερα. "ΠΑΝ ΜΕΤΡΟΝ ΑΡΙΣΤΟΝ" έλεγαν οι αρχαίοι ημών πρόγονοι.

Το PC θα κάνει το παιδί αντικοινωνικό;

Είναι μοναχική ασχολία όπως η τηλεόραση ή το διάβασμα, και θα μας έκανε να ανησυχούμε αν υπάρχει καταχώρηση χρόνου στην χρησιμοποίηση του καθώς και παραμέληση άλλων δραστηριοτήτων όπως το τρέξιμο, παιχνίδια με άλλα παιδιά, κινηματογράφος, αθλητισμός ανάλογα με την ηλικία.

Το PC θα βλάψει την υγεία του παιδιού;

Ασφαλώς υπάρχουν "ακτινοβολίες" πιο ακίνδυνες και πιο χαμηλές από άλλα αντικείμενα καθημερινής χρήσης όπως η τηλεόραση, το σεσουάρ και η ηλεκτρική σκούπα. Οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι προέρχονται από οθόνες χαμηλής ποιότητας με κακή απεικόνιση οπότε χαλούν τα μάτια από κακή θέση εργασίας ανάλογη των θρανίων.

Κίνδυνος αποβλάκωσης του παιδιού;

Είναι μικρότερος απ' αυτών που προξενούνται από τηλεοπτικές εκπομπές, περιοδικών, κόμικ αν το PC με την κατάλληλη γονική καθοδήγηση μπορεί να αναπτυχθεί σε σοβαρό εργαλείο μάθησης, ανάπτυξης πνευματικών δεξιοτήτων και ανακλαστικών.

Το PC είναι η αντικατάσταση του δασκάλου;

Φυσικά και όχι. Είναι εποπτικό εργαλείο, που μπορεί μεν να κάνει την αναζήτηση της λήψης της γνώσης πιο ευχάριστη και πιο αλληλεπιδραστική. Μέχρι εκεί όμως. Ο δάσκαλος είναι αναντικατάστατος.

ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ

Το κουκλοθέατρο είναι ένα θέατρο, όπου παίζουν ανθρώπινα ομοιώματα, δηλαδή κούκλες αντί πραγματικοί ηθοποιοί. Δεν ξέρουμε πότε και που φάνηκε για πρώτη φορά, αλλά είναι πολύ παλιά η ιστορία του. Ίσως πατρίδα του να είναι η Αίγυπτος, όπου πήρε μεγάλη ανάπτυξη. Κι από εκεί το δανείστηκαν οι Έλληνες, που έφτιαχναν εξαιρετικές κούκλες, που κουνούσαν τα χέρια κι ανοιγόκλειναν τα χείλη. Αλλά στην αρχαία Ελλάδα το κουκλοθέατρο όχι μόνο δεν απέκτησε συμπάθειες, αλλά οι περισσότεροι το καταδίκασαν επειδή γελοιοποιούσε, τάχα, το αληθινό θέατρο της τραγωδίας και της κωμωδίας.

Υπάρχουν δύο είδη κουκλοθέατρου: Τα ανδρείκελα –ο γνωστός Φασουλής- και τα νευρόσπαστα-οι μαριονέτες. Ποιο παλιό είναι το θέατρο των ανδρεικέλων (ομοιωμάτων ανθρώπων), όπου παίζουν δύο κούκλες, που έχουν μόνο πήλινο, δερμάτινο, ξύλινο ή πλαστικό κεφάλι. Ο κουκλοπαίχτης χώνει το χέρι κάτω από το ρούχο της κούκλας, που πέφτει από τη βάση του κεφαλιού, την κουνάει στη σκηνή και μιλάει αντί γι' αυτήν, αλλάζοντας την φωνή του για την κάθε μια, ώστε να έχουν διαφορετικές φωνές.

Στο ελληνικό κουκλοθέατρο, ο Φασουλής έχει για σύντροφό του τον Περικλέτο. Οι «παραστάσεις» του «θεάτρου ανδρεικέλων» είναι μονόλογοι ή οι διάλογοι πάνω σ' ένα επίκαιρο θέμα, ή σε μίαν υπόθεση της ημέρας, ή, κατάλληλα αυτοσχεδιασμένες από των νευρόσπαστων-οι μαριονέτες-έχει κούκλες σαν τέλειους ανθρώπους, από πλαστικό ή από άλλη ύλη φτιαγμένες, ντυμένες μ' επιμέλεια, που ο κουκλοπαίχτης τις κουνάει τραβώντας τις με κλωστές. Κάθε κλωστή δίνει στα νευρόσπαστα αλλιώςτική κίνηση. Αυτό το θέατρο μπορεί να πραγματοποιήσει αληθινά καλλιτεχνικές παραστάσεις. Το θέατρο των νευρόσπαστων, που διαθέτει πολλές κούκλες, παίζοντας σκηνές φαντασίας, παραμύθια κλπ.

Το κουκλοθέατρο, σαν άριστο διαπαιδαγωγικό και ψυχαγωγικό μέσο, προσπαθεί να αρθρώσει την δική του ξεχωριστή πολιτιστική φωνή, ανατρέποντας, διαστέλλοντας και επεκτείνοντας "κλασικούς τρόπους" καλλιτεχνικής δημιουργίας, τεντώνει τα όρια της φαντασίας και αποκαλύπτει το μαγικό βεληνές της τέχνης του κουκλοθεάτρου

Καλάτη Χρύσα - Δαλακούρα Ιωάννα Γ1

ΔΙΑΒΟΛΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Ένα θέμα που απασχολεί τα ΜΜΕ αυτό τον καιρό είναι τα καινούρια διαβολικά παιχνίδια. Αυτά είναι κούκλες οι οποίες αναπαριστούνται πεθαμένες μέσα σε φέρετρο. Αυτές έχουν διαβολική μορφή και σύμφωνα με τον ιδιοκτήτη της αποθήκης όπου βρίσκονται, είναι για παιδιά άνω των 15 ετών, αλλά αυτό πάνω στην συσκευασία δεν αναγράφεται. Το μόνο πράγμα που αναγράφεται πάνω στη συσκευασία είναι τρομακτικά σλόγκαν για την διαφήμισή τους πχ. ΚΟΙΜΑΜΑΙ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΑ ΣΚΟΥΛΗΚΙΑ! Αυτά τα παιχνίδια είχαν βγει στην κυκλοφορία, αλλά το Υπουργείο Εμπορίου απαγόρευσε την κυκλοφορία τους γιατί πίστευε πως δεν ήταν κατάλληλα για τα παιδιά. Τις προμήθευαν σε καταστήματα με κόμιξ, σε video club κα.

Διάφοροι ψυχολόγοι έλεγαν ότι αυτά τα παιχνίδια μπορούν να προκαλέσουν ψυχολογικά προβλήματα στα παιδιά. Σύμφωνα με τα λεγόμενα των γονέων ποτέ δεν θα έπαιρναν ένα τέτοιο παιχνίδι στα παιδιά τους, όμως και τα παιδιά αντέδρασαν σε αυτά τα παιχνίδια, λέγοντας ότι μόνο από την μορφή που έχουν φοβούνται και ότι ποτέ δεν θα ζητούσαν ένα τέτοιο δώρο.

Μιχολίτση Κατερίνα - Μήτση Αφροδίτη Γ2

ΝΑ ΤΑ ΠΟΥΜΕ;

Ο
Ε
Ρ
Ω
Δ
Ι
Ο
Σ
Σ
Α
Σ
Ε
Υ
Χ
Ε
Τ
Α
Ι

Κ
Α
Λ
Α

Χ
Ρ
Ι
Σ
Τ
Ο
Υ
Γ
Ε
Ν
Ν
Α

Κάλαντα Χριστουγέννων

Πανελλήνια

Καλήν ημέραν άρχοντες, αν είναι ορισμός σας,
Χριστού τη θεία Γέννηση να πω στ' αρχοντικό σας.
Χριστός γεννάται σήμεραν εν Βηθλεέμ τη πόλει,
οι ουρανοί αγάλλονται, χαίρει η κτίσις όλη.
Εν τω σπηλαίω τίκτεται, εν φάτνη των αλόγων,
ο Βασιλεύς των ουρανών και ποιητής των όλων.

Σαμιώτικα-Θρακικά

Κάτου στα Ιεροσόλυμα, στη Βηθλεέμ την πόλη,
εκεί δεντρί δεν ήτανε, δεντρί ξεφανερώθη.
Το δέντρο ήταν ο Χριστός, τα κλώνια οι Αποστόλοι
και τα γαρουφαλάκια του ήσαν οι προφητάδες·
κι ανάμεσα στους κλώνους του αγγέλοι κι αρχαγγέλοι.

ΕΡΩΔΙΟΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
7^{ου} ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: Δαλακούρα Ιωάννα - Καλάτη Χρύσα - Καρούμπα Αρετή-
Μήτση Αφροδίτη - Μινέβ Αρτέμης - Μπάνου Ρούλα - Μπατάλα Δήμητρα - Μπατάλα
Εύη Μπάτζιου Μιράντα - Μιχολίτση Κατερίνα - Τόλιου Βούλα- Τσαουσίδης Γιώργος (Γ' ΤΑΞΗ)
Γκουγκουλή Ιωάννα - Κερμελιώτη Άννα - Μακρή Αναστασία - Παναγιώτου Ελένη - Ρουκά
Μιχαέλα - Σαμαρίνα Μαρία - Τσιονάρα Όλγα - Φαρμακιώτης Θανάσης (Β' ΤΑΞΗ)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

